

KODEKS PONAŠANJA BNP PARIBAS GRUPACIJE

BNP PARIBAS

Banka za
svet koji
se menja

PREDGOVOR

Žan Lemijer (Jean Lemierre)

Predsednik Borda direktora

Žan-Loren Bonaf (Jean-Laurent Bonnafé)

Glavni izvršni službenik

Bord direktora i uprava BNP Paribas grupacije delje ubeđenje da uspeh banke direktno zavisi od ponašanja svakog zaposlenog.

Zajedno smo posvećeni izgradnji budućnosti BNP Paribas grupacije na osnovama stručnosti i integriteta.

To zahteva angažman svih zaposlenih širom grupacije, dobijanje poverenja naših partnera, klijenata i deoničara, kao i javnih službenika i predstavnika civilnog društva u svakoj zemlji gde banka posluje.

Kako bismo to uradili, moramo se striktno pridržavati zakona i propisa. U isto vreme, moramo učiniti dodatne napore kako bismo osigurali da se svaka odluka donosi u skladu sa dubokim osećajem etičke odgovornosti. Ovo počinje učenjem o neprikladnim praksama.

Svet u kome banka posluje se sve brže menja. BNP Paribas grupacija te promene može predvideti, može im se prilagoditi i može stvoriti inovativna rešenja zahvaljujući korporativnoj kulturi koja je utemeljena u čvrstim vrednostima koje se beskompromisno primenjuju.

Ovaj duh oblikuje naš Kodeks ponašanja, a on definiše pravila našeg poslovanja, sve u skladu sa našim ključnim vrednostima. Ovaj Kodeks ponašanja nas vodi u razmišljanju i ponašanju. On izražava ono šta težimo da budemo: jedna od najuglednijih evropskih banaka sa globalnim dometom i lider u održivim finansijama.

Kodeks ponašanja je vodič za naše poslovanje i donošenje odluka. Ne postoje posebna pravila koja se mogu primeniti na svaku situaciju. Međutim, Kodeks ponašanja bi trebalo da bude uvrežen u našem radu kako bi se osiguralo da se duh Kodeksa, uz pomoć lične procene, uvek poštuje.

Verujemo da će naši zaposleni u potpunosti biti privrženi ovim vrednostima i principima koji su u osnovi našeg doprinosa razvoju društva, našeg jedinstva i uspeha.

17. decembar 2021. godine

SADRŽAJ

PREGLED	05
A - MISIJA I VREDNOSTI	06
◆ Misija	07
◆ Vrednosti	08
B - PRAVILA PONAŠANJA	10
1 Interesi klijenata	12
◆ Razumevanje potreba klijenata	
◆ Jednak tretman klijenata	
◆ Zaštita interesa klijenata	
◆ Zaštita poverljivosti klijenata	
◆ Transparentno komuniciranje u prodaji i marketingu	
◆ Adekvatno rešavanja pritužbi klijenata	
2 Finansijska sigurnost	16
◆ Borba protiv pranja novca, mita, korupcije i finansiranja terorizma	
◆ Pridržavanje sankcija i embarga	
3 Integritet tržišta	18
◆ Zaštita slobodne i poštene konkurencije	
◆ Poštovanje pravila o sprečavanju kršenja tržišnih pravila	
◆ Rad na sukobu interesa	
4 Profesionalna etika	20
◆ Zabrana korišćenja poverljivih podataka u ličnim transakcijama	
◆ Izbegavanje sukoba interesa u spoljnim aktivnostima	
◆ Nikad ne razmenjujte osetljive komercijalne informacije sa konkurentima i ne koordinišite komercijalnu politiku Grupacije sa konkurentima	
◆ Preduzimanje mera protiv mita i korupcije	
5 Poštovanje kolega	24
◆ Primena najboljih standarda iz profesionalnog ophođenja	
◆ Odbacivanje bilo kakvog vida diskriminacije	
◆ Bezbednost na radu	
6 Zaštita grupacije	27
◆ Izgradnja i zaštita dugoročne vrednosti BNP Paribas grupacije	
◆ Zaštita podataka grupacije	
◆ Odgovorno komuniciranje	
◆ Etičko poslovanje sa spoljnim strankama	
◆ Odgovorno preduzimanje rizika uz istovremenu strogu kontrolu rizika	
◆ Odgovornost pri odlasku iz BNP Paribas grupacije	
7 Društveno angažovanje	30
◆ Promovisanje poštovanja ljudskih prava	
◆ Zaštita životne sredine i borba protiv klimatskih promena	
◆ Odgovornost u javnom nastupanju	
◆ Doprinos inkluzivnijem društvu	
C - KODEKS PONAŠANJA U PRAKSI	33
◆ Donošenje odluka	
◆ Kako se Kodeks ponašanja uklapa sa domaćom i međunarodnom zakonskom regulativom?	
◆ Skretanje pažnje na zabrinjavajuće pojave	
◆ Dodatne odgovornosti za menadžere	
D - DODATEK O BOJI S KORUPCÍ	38

P R E G L E D

KODEKS PONAŠANJA BNP PARIBAS GRUPACIJE JE U SREDIŠTU SVEGA ŠTO RADIMO. KODEKS NAM POMAŽE U DONOŠENJU SVIH ODLUKA NA SVIM ORGANIZACIONIM NIVOIMA. SVE INTERNE POLITIKE I PROCEDURE U OKVIRU GRUPACIJE ĆE BITI PREGLEDANE I USKLAĐENE SA KODEKSOM, UKOLIKO JE NEOPHODNO.

KODEKS SE SASTOJI IZ TRI DELA. PRVI DEO, MISIJA I VREDNOSTI, IMA ZA CILJ DA NAS VODI I INSPIRIŠE U RADU. DRUGI DEO POKRIVA PRAVILA PONAŠANJA KOJA ĆE BITI PODELJENA SVIMA I KOJA ĆE BITI SPROVEDENA U PRAKSU. TREĆI DEO, PRAVILA PONAŠANJA U PRAKSI, DAJE KORISNA UPUTSTVA KAKO PRIMENITI PRAVILA PONAŠANJA U SVAKODNEVNOM RADU.

MISIJA I VREDNOSTI

Misija

za šta se grupacija zalaže i koja je njena svrha

Vrednosti

BNP Paribas način poslovanja - upravlja našim radom. BNP Paribas način poslovanja se zasniva na našim prednostima i pokretačkim snagama.

PRAVILA PONAŠANJA

Pravila ponašanja su konkretna pravila koja zaposleni BNP Paribas grupacije moraju znati i poštovati. Poslovanje u skladu sa ovim pravilima je ključ naše sposobnosti da poštujemo sopstvene vrednosti i etičke standarde, a u isto vreme je i preduslov BNP Paribas načina poslovanja.

PRAVILA PONAŠANJA U PRAKSI

U ovom odeljku je detaljno objašnjena primena Kodeksa ponašanja. U njemu je takođe navedeno šta se očekuje od svakog zaposlenog i koja su pitanja koja sebi mora postaviti svaki zaposleni pre nego što donese odluku. U njemu se takođe govori o tome kako se Kodeks uklapa sa lokalnim zakonima i propisima. Kodeks takođe govori o našoj politici o uzbunjivačima. Svaka kompanija će biti odgovorna za prilagođavanje i praktičnu primenu, kada je to neophodno, praktičnu primenu Kodeksa ponašanja za svoje aktivnosti.

MISIJA I VREDNOSTI

DRUŠTVENI DOPRINOS BNP PARIBAS GRUPACIJE POČINJE EKONOMSKOM ODGOVORNOŠĆU ZA FINANSIRANJE PRIVREDE NA ETIČKI NAČIN, GDE POMAŽEMO NAŠIM KLIJENTIMA DA OSTVARE SVOJE PLANOVE I PROJEKTE. PORED TOGA, GRUPACIJA BLISKO SARAĐUJE SA LOKALNIM ZAJEDNICAMA U KOJIMA POSLUJE, TE PRIZNAJE DA IMA DODATNE DRUŠTVENE, GRAĐANSKE I EKOLOŠKE ODGOVORNOSTI.

Kako bi osigurala da je efekat rada grupacije pozitivan, BNP Paribas grupacija ima najviše standarde ponašanja i etike u poljima ljudskih prava, rada, zaštite životne sredine i borbe protiv korupcije. Kao takva, grupacija prepoznaje važnost i ostaje posvećena poštovanju sledećih principa i normi koje su u temelju poslovanja:

- ◆ 10 načela Globalnog sporazuma Ujedinjenih nacija i Ciljevi održivog razvoja²
- ◆ Vodeća načela Ujedinjenih nacija o poslovanju i ljudskim pravima (UNGP)³
- ◆ Međunarodno prihvaćene smernice OECD za multinacionalne kompanije⁴
- ◆ Međunarodno prihvaćene standarde u oblasti ljudskih prava na način na koji su definisana u Međunarodnoj povelji o ljudskim pravima
- ◆ 8 osnovnih konvencija o radu koje je utvrdila Međunarodna organizacija rada⁵

2 - <https://www.unglobalcompact.org/what-is-gc/mission/principles>

3 - https://www.ohchr.org/Documents/Publications/GuidingPrinciplesBusinessHR_EN.pdf

4 - <http://www.oecd.org/daf/inv/mne/48004323.pdf>

5 - <https://www.ilo.org/global/standards/introduction-to-international-labour-standards/conventions-and-recommendations/lang--en/index.htm>

MISIJA

MISIJA BNP PARIBAS GRUPACIJE JE DA OMOGUĆI FINANSIRANJE PRIVREDE I SAVETUJE KLIJENTE NA ETIČKI NAČIN KROZ PODRŠKU NJIHOVIH PROJEKATA, ULAGANJA I ŠTEDNJE. MISIJA IZRIČITO NAVODI ZA ŠTA SE GRUPACIJA ZALAŽE I KOJA JE NJENA SVRHA⁶:

- ◆ Želimo da ostvarimo pozitivan uticaj na naše zainteresovane strane – klijente, poslovne partnere, zaposlene, deoničare – i društvo. Želimo da doprinesemo boljoj budućnosti.
- ◆ Naši visoko posvećeni timovi će pružati prvoklasne usluge i rešavati probleme naših klijenata kroz integrisani model grupacije.
- ◆ Omogućićemo motivišuće i stimulišuće radno mesto za naše kolege.
- ◆ Želimo da budemo među najpouzdanijim igračima u bankarstvu tako što ćemo naše vrednosti i etiku ugraditi u sve što radimo.

U današnjem okruženju nije dovoljno jednostavno poštovati zakone i propise. Želimo da takođe pokažemo da aktivnosti BNP Paribas grupacije imaju pozitivan efekat na sve aktere u globalu, te da je grupacija i profitabilna kompanija i odgovoran akter u zemlji u kojoj posluje.

Integrisani model BNP Paribas grupacije nam omogućava da ponudimo prvoklasnu uslugu koju klijenti traže i zaslužuju. Održavanje integrisanog modela se ne tiče samo diverzifikacije rizika. To je takođe i način da svi zaposleni služe našim klijentima. Integrisani model grupacije nam omogućava da imamo detaljno znanje o našim klijentima, ali nam takođe daje mogućnost da sagledamo sve resurse i mogućnosti grupacije kako bismo ponudili najbolja moguća rešenja.

Integrisani model nam omogućuje da dobijemo poverenje naših klijenata širom sveta svakog dana.

Takođe smo dužni da uvek pazimo na očekivanja naših zaposlenih, najvrednijeg faktora naše

grupacije. Upravo su njihov naporan rad i ideje ključ uspeha BNP Paribas grupacije. Kako bismo u tome uspeali, naši zaposleni moraju imati adekvatne uslove rada.

Kada svakodnevni rad postane naša ključna vrednost i kada se svi ponašaju besprekorno, to gradi poverenje sa kolegama i klijentima. Ovo poverenje je upravo ono što će BNP Paribas grupaciju odvojiti u okviru bankarskog sektora.

Misija grupacije obuhvata širok spektar aktera. Na svima je odgovornost da osiguraju da naše vrednosti i pravila nisu samo prazne reči na papiru, te da ih prenesu u svakodnevni rad na ličnom i kolektivnom planu u okviru BNP Paribas grupacije.

BNP Paribas grupacija će svoju misiju usmeravati u skladu sa vrednostima. Upravo su te vrednosti ono što je u centru svega što radimo i svih odluka koje donosimo u okviru organizacije.

⁶ – Svrha Grupacije BNP Paribas je tekst zasnovan na našim dokumentima: Misiji i Viziji, Kodeksu ponašanja i Manifestu angažovanosti, dostupnim ovde: <https://group.bnpparibas/en/group/our-company-purpose>

VREDNOSTI

NAŠE VREDNOSTI - BNP PARIBAS NAČIN POSLOVANJA - PREDSTAVLJAJU KOLEKTIVNE STAVOVE HILJADA ZAPOSLENIH BNP PARIBAS GRUPACIJE. NAŠE KLJUČNE VREDNOSTI SU SE RAZVILE KROZ ZAJEDNIČKI PROCES GDE JE CELOKUPNO OSOBLJE BNP PARIBAS GRUPACIJE IMALO PRILIKU DA DÂ SVOJ DOPRINOS.

Svi u okviru grupacije se moraju rukovoditi ovim vrednostima u svakodnevnom radu. Navođenje vrednosti omogućava trenutnim i budućim zaposlenima da bolje razumeju ono što se od njih očekuje i ono što čini BNP Paribas grupaciju jedinstvenom.

Očuvanje ovih vrednosti ima suštinski značaj za primenu strategije za transformaciju i razvoj Grupacije, uz održavanje poverenja u Banku koje imaju naši klijenti, poslovni partneri, zaposleni, deoničari i šira zajednica.

NAŠE PREDNOSTI

Prednosti su temelj rada BNP Paribas grupacije. One će nam omogućiti da održimo integrisani univerzalni bankarski model i vrhunski rad u budućnosti.

STABILNOST	ODGOVORNOST	EKSPERTIZA	DOBRO RADNO MESTO
Unapređujemo naš rad na osnovu upravljanja koje je okrenuto dugoročnim rezultatima, diverzifikovanog i integrisanog modela poslovanja i našeg međunarodnog učinka	Unapređujemo naš rad na osnovu kulture odgovornosti i integriteta kako bismo bolje uslužili naše klijente	Unapređujemo naš rad na osnovu priznatog i sve većeg znanja naših timova	Negujemo stimulišuće radno mesto gde svi imaju jednak tretman uz svo poštovanje

NAŠE POKRETAČKE SNAGE

Pokretačke snage su oblasti na kojima svi zaposleni moraju uvek raditi i gde se svi moraju razvijati kako bi uspeli u ostvarivanju svojih ciljeva, odnosno kako bi izgradili budućnost BNP Paribas grupacije.

AGILNOST	KULTURA POŠTOVANJA PROPISA	ZADOVOLJSTVO KLIJENATA	OTVORENOST
Želimo da se ponašamo jednostavno, da prihvatimo korisne inovacije i digitalnu transformaciju	Verujemo u promovisanje jasnih pravila kako bismo stvorili jaku kulturu poštovanja propisa i kulturu etike	Verujemo da naš uspeh počiva na izboru klijenata. Želimo da ih pažljivo saslušamo i blisko sarađujemo sa njima	Promovišemo otvorenost prema svim akterima. Naš cilj je da se svi osete delom grupacije, da imaju priliku da kažu svoj stav i da budu pouzdani u sebe

ŠTA NAM JE POTREBNO NA TOM PUTU

**KAKO BISMO POŠTOVALI NAŠE VREDNOSTI I OSTVARILI SVOJU MISIJU,
MORAMO BITI SPREMNI DA UČINIMO HRABRE IZBORE I DONESEMO
HRABRE ODLUKE.**

Grupa je posvećena stalnom usavršavanju:

KAKO POSLUJEMO

- ◆ Odgovorite na potrebe klijenata na transparentan i pošten, otvoren i odgovoran način, promovirate otvorenu i poštenu konkurenciju uz najviše standarde etike i usaglašenosti sa propisima
- ◆ Kolektivno unapređivanje naše ekspertize kako bismo postigli izuzetnost u poslovanju
- ◆ Razmatranje posledica našeg delovanja na šire društvo

KAKO SE OBAVLJA RAD

- ◆ Jačati digitalne i korisne inovacije
- ◆ Dalje pojednostaviti način rada kako bismo postigli mobilnost
- ◆ Omogućiti ljudima da eksperimentišu u smislu pristupa pokušaja i učenja
- ◆ Verovati i dati mogućnost ljudima da prihvate poslovne mogućnosti i ojačati klijente u jasnom okviru
- ◆ Donositi odluke na svim nivoima organizacije; odgovornost za poslovanje

KAKO BRINEMO O LJUDIMA

- ◆ Aktivno promovišemo raznolikost
- ◆ Ohrabrujemo mobilnost kako bismo ponudili raznolika iskustva
- ◆ Razvijamo talente i nastavljamo sa ulaganjem u ključni faktor grupacije: ljude

PRAVILA PONAŠANJA

KAKO BISMO POSLOVALI U SKLADU SA NAŠIM VREDNOSTIMA - BNP PARIBAS NAČINOM POSLOVANJA - MORAMO DA POŠTUJEMO PRAVILA. U OVOM DOKUMENTU ĆETE NAĆI JASNO DEFINISANO PRIHVATLJIVO I NEPRIHVATLJIVO PONAŠANJE. POSLOVANJE U SKLADU SA OVIM PRAVILIMA JE KLJUĀ NAŠE SPOSOBNOSTI DA POŠTUJEMO SOPSTVENE VREDNOSTI I ETIĀKE STANDARDE, A U ISTO VREME JE I PREDUSLOV BNP PARIBAS NAĀINA POSLOVANJA.

PRAVILA SE UREĐUJU U SEDAM SLEDEĆIH OBLASTI:

OBLASTI PONAŠANJA

HODNOTY
SILNÉ STRÁNKY A FAKTORY,
KTERÉ NÁS POHÁNĚJÍ VPŘED

PRAVIDLA JEDNÁNÍ

1
**INTERESOVANJA
KLIJENATA**

2
**FINANSIJSKA
SIGURNOST**

3
**INTEGRITET
TRŽIŠTA**

4
STRUČNA ETIKA

5
**POŠTOVANJE
KOLEGA**

6
**ZAŠTITA
GRUPACIJE**

7
**DRUŠTVENO
ANGAŽOVANJE**

EKSPERTIZA
-
ZADOVOLJSTVO
KLIJENATA
-
ODGOVORNOST
-
KULTURA
POSLOVANJA
U SKLADU SA
ZAKONOM

DOBRO RADNO
MESTO
-
OTVORENOST

STABILNOST
-
AGILNOST

ODGOVORNOST
-
KULTURA
POSLOVANJA
U SKLADU SA
ZAKONOM

- ◆ Razumevanje potreba klijenata
- ◆ Fer tretman klijenata
- ◆ Zaštita interesa klijenata
- ◆ Zaštita poverljivosti klijenata
- ◆ Transparentno komuniciranje u oblasti prodaje i marketinga
- ◆ Fer rad sa pritužbama klijenata
- ◆ Borba protiv pranja novca, mita, korupcije i finansiranja terorizma
- ◆ Pridržavanje sankcija i embarga
- ◆ Promovisanje poštene i fer konkurencije
- ◆ Poslovanje u skladu sa pravilima o sprečavanju zloupotrebe tržišta
- ◆ Rad na sukobu interesa
- ◆ Nikada se ne koriste insajderske informacije u ličnim transakcijama
- ◆ Nikad ne razmenjujte osetljive komercijalne informacije sa konkurentima i ne koordinišite komercijalnu politiku Grupe sa konkurentima
- ◆ Izbegavanje sukoba interesa u spoljnim aktivnostima
- ◆ Preduzimanje mera u borbi protiv mita i korupcije
- ◆ Primena najboljih standarda u stručnom radu
- ◆ Odbacivanje svih vidova diskriminacije
- ◆ Bezbednost na radu
- ◆ Izgradnja i zaštita dugoročne vrednosti BNP Paribas grupacije
- ◆ Zaštita podataka grupacije
- ◆ Odgovorno komuniciranje
- ◆ Etičko poslovanje sa spoljnim strankama
- ◆ Odgovornost preduzimanje rizika dok se u isto vreme osigurava bliska kontrola rizika
- ◆ Odgovornost pri napuštanju BNP Paribas grupacije
- ◆ Promovisanje poštovanja ljudskih prava
- ◆ Zaštita životne sredine i borba protiv klimatskih promena
- ◆ Odgovoran javni nastup
- ◆ Doprinos inkluzivnijem društvu

– INTERESOVANJA KLIJENATA –

NAŠ USPEH LEŽI U TOME ŠTO SMO ŽELJENI IZBOR KLIJENATA. SVI ZAPOSLENI UVEK MORAJU POSLOVATI NA NAČIN KOJI ŠTITI INTERESE NAŠIH KLIJENATA, DOK SE U ISTO VREME PRIDRŽAVAJU SVIH NADLEŽNIH ZAKONA KAKO BISMO DOBILI POVERENJE NAŠIH KLIJENATA.

Kako bismo to ostvarili, BNP Paribas grupacija ulaže u razumevanje potreba klijenata. Komuniciranje sa klijentima je otvoreno i iskreno, a usluge koje imamo u ponudi bi trebalo da budu najbolji izbor kako bi oni ispunili svoje potrebe i ostvarili svoje ciljeve. Svi zaposleni će uvek nastojati da uzmu u obzir dugoročne interese klijenata. U slučaju da je klijent nezadovoljan, odmah se moraju preduzeti mere kako bi se stvari ispravile.

RAZUMEVANJE POTREBA KLIJENATA

Imamo dužnost da razumemo potrebe klijenata i imamo odgovornost da:

- ◆ Uvek pokušavamo da razumemo potrebe, očekivanja i interese klijenata kako bismo im ponudili najbolje moguće proizvode i usluge

OBEZBEĐIVANJE FER TRETMANA KLIJENATA

Od ključne važnosti je obezbediti fer tretman klijenata i očekivanja su da se:

- ◆ Posluje pošteno, iskreno i transparentno na svakom stručnom polju kako bi se zadobilo poverenje klijenata
- ◆ Izbegava neprikladan povlašćeni odnos sa bilo kojim klijentom
- ◆ Radi sa klijentima koji su u finansijskim poteškoćama na nalaženju rešenja kako bi došlo do obostranog pozitivnog rešenja situacije

ZAŠTITA INTERESA KLIJENATA

Snažno smo posvećeni zaštiti najboljih interesa klijenata, a to nas obavezuje da:

- ◆ Znamo i poslujemo u skladu sa pravilima za zaštitu prava potrošača na tržištima gde posluje grupacija
- ◆ Izrađujemo proizvode sa interesima klijenata na umu
- ◆ Osiguramo da proizvode možemo lako objasniti
- ◆ Osiguramo da klijenti mogu lako da razumeju proizvode u ponudi
- ◆ Primenjujemo fer i transparentne cenovnike u skladu sa važećim zakonima i propisima
- ◆ Postarajte se da poslovanje bude u skladu sa važećim zakonima i podzakonskim aktima, uključujući Zakon o konkurenciji i poreska pravila

ZAŠTITA POVERLJIVOSTI KLIJENATA

- ◆ Nikada ne poslujemo u ime klijenta bez odobrenja (npr. bankarski mandat, nalog)

U radu sa distributerima trećim stranama, postoji odgovornost da se:

- ◆ Ulaze u odnose sa distributerima koji dele naše vrednosti i principe kodeksa ponašanja.
- ◆ Razumeju uloge i odgovornosti partnera koji izrađuje i distribuira proizvod, te osigura da nema sukoba interesa koji bi se mogao negativno odraziti na klijente.

Važno je da se zaštiti poverljivost klijenata, a to znači da se:

- ◆ Svi odnosi sa klijentima tretiraju kao strogo poverljivi
- ◆ Podaci klijenata u svakom momentu smatraju poverljivim osim ukoliko otkrivanje i/ili upotrebu podataka ne dopušta važeći zakon i/ili uz izričitu saglasnost klijenta
- ◆ Podaci klijenta dele u okviru BNP Paribas grupacije sa kolegama koje te podatke zaista moraju da vide kako bi bile donete najbolje moguće odluke u interesu klijenata, a u skladu sa važećim zakonodavstvom i internim pravilima
- ◆ Prikupljaju samo podaci koji su neophodni u određenu poslovnu svrhu
- ◆ Poštuje sistem grupacije u smislu ograničavanja podataka

Klijent me je obavestio da prolazi kroz razvod sa svojim partnerom/kom, te stoga planira da otvori račun na svoje ime. On/a me je zamolio da ga/je obavestim o ličnoj aktivi koju njegov/njen partner/ka poseduju u istoj banci, pošto on/a prolazi kroz određene finansijske poteškoće.

Da li bi trebalo da pomognem ovom klijentu?

Apsolutno ne. Podležete odredbama banke o tajnosti podataka. Morate odbiti da rešite ovaj zahtev.

Vlasnik preduzeća razmatra kupovinu komercijalnih nepokretnosti iz sopstvenih sredstava. Zamolio me je da mu kažem kakva je najbolja struktura kupovine.

Mogu li da podelim podatke o finansijskom stanju klijenta sa svojim kolegama koje se bave radom na finansijsama pre sastanka sa klijentom?

Da, ukoliko je to u skladu sa sistemom grupacije u smislu ograničavanja podataka. U okviru BNP Paribas grupacije možete podeliti informacije ukoliko je to u najboljem interesu klijenta i ako grupaciji omogućava da na najbolji način primeni svoj integrisani model.

TRANSPARENTNO KOMUNICIRANJE U PRODAJI I MARKETINGU

Sva komercijalna komunikacija sa klijentima ima za cilj transparentnost, uz puno poštovanje usluga i proizvoda u ponudi, a od nas se očekuje da:

- ◆ Stremimo ka tome da sva komunikacija sa klijentima bude fer, poštena, transparentna, razumljiva i da ne odaje lažan utisak
- ◆ Pružimo sve neophodne informacije kako bi omogućila klijentima da razumeju:
 - Šta kupuju, uključujući očekivani učinak, cenu i karakteristike rizika.
 - Šta plaćaju, uključujući cenu proizvoda i usluga.
- ◆ Prodajemo i vršimo marketing proizvoda grupacije i usluga sa integritetom
- ◆ Odgovorimo na pitanja klijenata momentalno i na najbolji mogući način

Klijent želi da kupi proizvod za koji on smatra da mu je neophodan, ali okvir procene rizika BNP Paribas grupacije ne smatra da je proizvod adekvatan. Uprkos mnogim poteškoćama, klijent odbija da uzme alternative u obzir i preti da prenese poslovanje na drugo mesto

Šta bi trebalo da uradim?

Vi imate odgovornost da provedete vreme sa klijentom i pomognete mu da razume karaktersitike proizvoda i pratećih rizika pošto klijentima moramo da predstavimo sve informacije. Trebalo bi da objasnite zašto smatrate da bi proizvod mogao ili zašto ne bi mogao da zadovolji ciljeve i potrebe klijenta. Ukoliko verujete da proizvod nije u interesu klijenta, onda ne bi trebalo da pokrenete tu transakciju. Možete predložiti jednu ili više adekvatnih alternativa. Možete zatražiti pomoć od svog upravnika, ukoliko je to neophodno. Dugoročni interesi i reputacija grupacije će imati prioritet u odnosu na kratkoročni profit. Pošteno razgovarajte sa klijentom i u potpunosti prekinite transakciju ukoliko morate.

Korporativni klijent želi da pokrene transakciju kako bi ograničio određeni rizik. Nažalost, rizik na tržištu se ne može potpunosti eliminirati. Jedino rešenje jeste korišćenje proksi indeksa, za šta se u prošlosti pokazali da je u veoma jakoj vezi sa progresijom osnovne izloženosti. Naš materijal za marketing pokazuje da je to bila veoma efikasna mera ograničavanja rizika u proteklih 5 godina.

Kako bi trebalo da ovo prenesem klijentu?

Prošla korelacija ne garantuje da će ograničavanje rizika imati kao posledicu dalje umanjivanje rizika u budućnosti; trebalo bi da ovaj rizik posebno napomenete klijentu, čak i ako se smatra minimalnim. Možete uključiti i simulacije ako biste prikazali potencijalan efekat, ukoliko je to neophodno.

ADEKVATNO REŠAVANJA PRITUŽBI KLIJENATA

Imamo dužnost da pošteno rešavamo pritužbe klijenata, što znači da:

- ◆ Vremenski adekvatno radimo na pritužbama na pošten i transparentan način
- ◆ Ispravimo stvari što je pre moguće, ukoliko dođe do greške

2

FINANSIJSKA SIGURNOST

BNP PARIBAS GRUPACIJA JE POSVEĆENA RADU SA KLIJENTIMA. U ISTO VREME, GRUPACIJA UVEK MORA BITI SVESNA EFEKATA KOJE NJENO POSLOVANJE MOŽE IMATI NA ŠIRE DRUŠTVO. BNP PARIBAS GRUPACIJA JE POSVEĆENA POŠTOVANJU SVIH VAŽEĆIH ZAKONA ZA SPREČAVANJE KRIMINALNIH I TERORISTIČKIH AKTIVNOSTI. GRUPACIJA JE TAKOĐE POSVEĆENA POŠTOVANJU MEĐUNARODNIH STANDARDA KOJI SE SPROVODE U OBLASTI FINANSIJSKE SIGURNOSTI.

Baš zato što ovi zakoni mogu biti složeni i što se mogu primenjivati na različite načine u različitim preduzećima i regionima, grupacija je posvećena promovisanju jasnih pravila kako bi se ojačala jaka kultura poštovanja zakona i kultura etike.

BORBA PROTIV PRANJA NOVCA, MITA, KORUPCIJE I FINANSIRANJA TERORIZMA

Odgovornost je svakog zaposlenog da podrži grupaciju u borbi protiv privrednog kriminala, uključujući prevare, pranje novca, podmićivanje, korupciju i finansiranje terorizma. Svi su stoga u obavezi da:

- ◆ Budu svesni i doprinesu borbi protiv svih vidova privrednog kriminala, uključujući prevare, pranje novca i finansiranje terorizma bez obzira na okolnosti aktera koji je deo radnji
- ◆ Stalno paze da transakcije klijenata nisu deo podmićivanja ili korupcije. Prijavite svako sumnjivo ponašanje višoj upravi ili lokalnom Odeljenju za poslovanje u skladu sa zakonom
- ◆ Se postaraju da su izvršene adekvatne mere sveobuhvatne provere kako bi se upoznali klijenti i kako bi se saznalo više o tome kako koriste proizvode i usluge grupacije

Jutros me je jedan klijent zamolio da izdam bankarsko garantno pismo za izvoz municije u zemlju pod sankcijama (oružane sankcije).

Šta bi trebalo da uradim?

Trebalo bi da odbijete transakciju i obavestite svoju kontakt osobu za poslovanje u skladu sa zakonom.

Nakon nekoliko dana, pokušao je da obavi isti transfer na isti iznos i na ime istog korisnika, ali ovog puta na drugu adresu u zemlji koja nije pod ekonomskim sankcijama:

da li bi trebalo da nešto uradim u tom slučaju?

Da, definitivno. Momentalno bi trebalo podneti izveštaj o zaobilaženju zvaničnih kanala jedinici za finansijsku sigurnost grupacije, a mora se u celosti pregledati ceo račun korisnika kako bi se utvrdilo da li je došlo do slične transakcije u prošlosti.

PRIDRŽAVANJE SANKCIJA I EMBARGA

Grupacija je posvećena poštovanju sankcija i embarga na snazi, što podrazumeva i obavezu da se:

- ◆ Razumeju ekonomske sankcije i svaki vid embarga na tržištima gde posluje grupacija ili sa kojima je u kontaktu
- ◆ Poštuju radna politika grupacije i lokalno zakonodavstvo kada se radi o sankcijama i svakom vidu embarga u zemlji gde posluje grupacija
- ◆ Grupi za finansijsku sigurnost prijavi svaki pokušaj kršenja režima sankcija

Primetio sam da državni službenik, blizak saradnik vršioca dužnosti ministra u zemlji gde posluje grupacija, je upravo primio veliki iznos novca na svom računu. Objasnio mi je detalje ovog velikog transfera, ali mi transakcija i pored toga deluje sumnjivo.

Šta bi trebalo da uradim?

Trebalo bi da obavestite o ovoj transakciji svoju kontakt osobu za poslovanje u skladu sa zakonom kako bi se potvrdilo da su priloženi dokazi dovoljno ubedljivi. Ukoliko dokazi nisu dovoljno ubedljivi, trebalo bi popuniti „izveštaj o sumnjivoj transakciji“, te poslati nadležnom organu. Jedan od mojih klijenata je pokrenuo transfer u američkim dolarima na ime korisnika koji ima prebivalište u zemlji pod embargom, a transfer je odbačen.

3

INTEGRITET TRŽIŠTA

FER I EFIKASNA TRŽIŠTA SU NEOPHODNA ZA EFIKASNU I PRIVREDU U RAZVOJU. BNP PARIBAS GRUPACIJA JE POSVEĆENA POŠTOVANJU I ZAŠTITI INTEGRITETA TRŽIŠTA. ANTIKONKURENJSKO PONAŠANJE SE ODBACUJE I GRUPACIJA JE POSVEĆENA IZGRADNJI KULTURE ODGOVORNOSTI I INTEGRITETA KAKO BI SE BOLJE SLUŽILO INTERESIMA NAŠIH KLIJENATA.

PROMOCIJA SLOBODNE I POŠTENE KONKURENCIJE

Promocija slobodne i poštene konkurencije je temelj grupacije, a to podrazumeva da mi:

- ◆ Poslujemo u skladu sa zakonima o konkurentnosti u svim pravnim jurisdikcijama gde posluje grupacija
- ◆ Nikada ne tražimo konkurentsku prednost kroz neetičke ili nelegalne prakse
- ◆ Uvek saradujte sa antimonopolskim organima
- ◆ Uvek se staramo da poslujemo pošteno i uz integritet u komercijalnim odnosima sa klijentima, dobavljačima i/ili distributerima i tražimo savete od adekvatnih pravnih službenika ili upravnika za poslovanje u skladu sa zakonom u slučaju da dođe do sumnje.

POŠTOVANJE PRAVILA O SPREČAVANJU KRŠENJA TRŽIŠNIH PRAVILA

Odgovornost je svakog zaposlenog da:

- ◆ U potpunosti poštuju pravila o zloupotrebi tržišta, uključujući pravila o insajderskom poslovanju i uvek saradujte sa tržišnim regulatornim telima
- ◆ Bude proaktivan u otkrivanju i prijavljivanju potencijalne zloupotrebe tržišta, te učini sve što može kako bi umanjio rizik od štete po klijenta i tržište
- ◆ Zaštiti poverljive informacije o tržištu i podatke klijenata, te da ne prenosi bilo kakve lažne ili namerno pogrešne informacije
- ◆ Se pridržava ograničavanja podataka (tako zvane politike i procedure „Kineskog zida“)
- ◆ Nikada ne zloupotrebi insajderske informacije

- ◆ Nikada ne čini ništa uz nameru pomeranja tržišne cene na nivo koji ne odražava nivo tržišne ponude i potražnje (uključujući tržišne indikatore i repere)
- ◆ Nikada ne učestvuje u radnjama koje za cilj imaju fiktivnu izmenu tržišne vrednosti aktive ili pasive kako bi se ostvario prihod ili dobit, odnosno kako bi se izbegli gubici
- ◆ Izbegava ponašanje koje će kao verovatnu posledicu imati onemogućavanje neometanog funkcionisanja tržišta; uvek radi u skladu sa najboljim praksama i želi da podrži stabilnost, likvidnost i transparentnost tržišta

Klijent mi postavlja pitanja o prirodi kupoprodajnih naloga drugog velikog klijenta sa kojim saradujemo.

Šta bi trebalo da kažem?

Strogo je zabranjeno otkrivati bilo kakve informacije o bilo kojoj nameri naših klijenata ili trećih strana.

RAD NA SUKOBU INTERESA

BNP Paribas grupacija je globalna bankarska institucija koja radi sa klijentima u mnogim zemljama preko nekoliko poslovnih linija. Kako biste upravljali potencijalnim sukobom interesa kada se radi o BNP Paribas grupaciji, od ključne je važnosti:

- ◆ Biti proaktivan u otkrivanju, upravljanju i izveštavanju o bilo kojoj situaciji gde bi BNP Paribas grupacija mogla doći u sukob interesa
- ◆ Nikada ne prihvatiti bankarski mandat ili obaviti transakciju u ime BNP Paribas grupacije bez prethodne provere da li grupacija nije u sukobu interesa

Klijent je od mene zatražio da učestvujem u finansiranju kupovine druge kompanije. Međutim, jedan od mojih kolega u odeljenju za CIB savetuje konkurenta po istom pitanju.

Da li mogu da nastavim sa finansiranjem?

Trebalo bi da se u ovom slučaju obratite Odboru za sukob interesa BNP Paribas grupacije. Morate osigurati da banka nije u bilo kakvom sukobu interesa pre nego što nastavite sa bilo kakvim finansiranjem i pre nego što klijentu saopštite informacije.

U toku sastanka sam čuo određene nejavne informacije koje mogu negativno uticati na određene deonice koje ima moj prijatelj. Zaista ne bih voleo da moj prijatelj izgubi novac i nemam nikakve lične finansijske interese po ovom pitanju.

Da li mogu da diskretno podelim ove informacije?

Ne. Ne bi trebalo da podelite informacije sa svojim prijateljem. Ukoliko imate materijalne nejavne informacije koje se tiču bilo kakvih hartija od vrednosti, dojava drugom pojedincu je i dalje vid insajderske trgovine i može predstavljati kršenje zakona.

4

PROFESIONALNA ETIKA

INTEGRITET I ETIKA SVAKOG ZAPOSLENOG KAO POJEDINCA SU OSNOVNI GRADIVNI ELEMENTI KODEKSA PONAŠANJA BNP PARIBAS GRUPACIJE. SVRHA PRAVILA U OVOM ODELJKU JE DA SE ODRŽE STALNI VISOKI STANDARDI POJEDINAČNOG INTEGRITETA I PROFESIONALNE ETIKE.

ZABRANA KORIŠĆENJA POVERLJIVIH PODATAKA U LIČNIM TRANSAKCIJAMA

Svi zaposleni bi trebalo da budu posvećeni poštovanju sledećih pravila:

- ◆ Nikada ne obavljati lične transakcije sa hartijama od vrednosti i finansijske transakcije dok ste u posedu relevantnih poverljivih informacija koje ste stekli u okviru posla
- ◆ Nikada ne otkrivati poverljive informacije članovima porodice i bliskim rođacima
- ◆ Pridržavati se internih politika grupacije o ličnim hartijama od vrednosti i finansijskim transakcijama za lične račune i poštovati ograničenja za lične aktivnosti trgovanja

Pored toga, zaposleni koji su izloženi MNJI (materijalnim nejavnim informacijama) su označeni kao „osetljivi“ zaposleni, te bi trebalo preduzeti mere kako bi:

- ◆ Se učinilo sve moguće kako bi oni razumeli ograničenja koja se primenjuju na njih u smislu ličnih transakcija
- ◆ Naveli sve svoje relevantne lične transakcije u finansijskim instrumentima

IZBEGAVANJE SUKOBIA INTERESA U SPOLJNIM AKTIVNOSTIMA

Opseg profesionalne etike takođe obuhvata aktivnosti koje se obavljaju van BNP Paribas grupacije; Samim tim, svaki zaposleni mora imati sledeće u vidu:

- ◆ Uvek zatražiti prethodno odobrenje za bilo koji korporativni bankarski mandat van BNP Paribas grupacije i, za nove članove, uvek otkriti postojeće korporativne mandate
- ◆ Nikada ne dovoditi grupaciju sa ličnim aktivnostima pre dobijanja formalnog odobrenja
- ◆ Uvek otkriti sve poslovne aktivnosti van BNP Paribas grupacije⁷ gde reputacija banke može biti ugrožena ili gde može doći do pojave sukoba interesa
- ◆ Pridržavati se internih politika grupacije u smislu spoljašnjih aktivnosti

⁷ – Ne uključujući sindikalne aktivnosti na način na koje su definisane u okviru francuskog Zakona o radu (francuski: „Code du travail“)

Već nekoliko meseci sam zadužen za odnos banke sa određenim dobavljačima. Nakon tenderskog poziva, odabrao sam „Dobavljača“ za catering za klijente. Sada moram da odaberem firmu za catering za venčanje mog deteta.

Šta bi trebalo da uradim?

Mora se napraviti jasna razlika između privatnog interesa i profesionalnog interesa kako bi se izbegle situacije koje bi mogle dovesti do sukoba interesa. Vaš odnos sa „Dobavljačem“ je pokrenut u profesionalnom kontekstu; samim tim, ne bi trebalo da koristite ovu firmu za catering u privatnom kontekstu.

Želim da pokrenem poslovanje na internetu i budem menadžer kompanije, pored mog posla u BNP Paribas grupaciji.

Da li smem ovo da uradim?

Ne možete biti menadžer ili direktor preduzeta bez izričitog odobrenja BNP Paribas grupacije. Morate formalno zamoliti BNP Paribas grupaciju i navesti detalje prirode radnog odnosa u koji dete udi sa kompanijom. Ovo prethodno odobrenje de omogućiti da banka proceni da li dolazi do sukoba interesa (u zavisnosti od geografskog sektora, Vaših radnih zadataka u banci, prirode preduzeta itd.). Kad dobijete ovlaštenje, vaša kancelarija biće evidentirana u bazi podataka, kao i svaka druga prijavljena privatna kancelarija ili spoljna delatnost. U slučaju promene vaše kancelarije ili pozicijet treba da obavestite BNP Paribas kako bi se ponovo procenio rizik od sukoba interesa.

Moj partner vodi firmu za obuku i dostavio je predlog BNP Paribas grupaciji da vodi jedan od naših programa obuke.

Da li je ovo u redu?

Vaš partner može podneti predlog BNP Paribas grupaciji. Kako biste izbegli bilo kakav potencijalan sukob interesa, trebalo bi da ovaj odnos saopštite svom upravniku i timu za nabavke. Predlog Vašeg partnera će biti uzet u razmatranje u okviru naših standardnih postupaka nabavke i ne bi trebalo da učestvujete u tom postupku.

Jedan od mojih klijenata mi je predložio da mi pozajmi novac jer trenutno prolazim kroz težak period u svom ličnom životu. Ponuda mi je primamljiva jer sam sa njim izgradio odnos poverenja. Pored toga, zaista ću mu vratiti novac.

Da li bi trebalo da prihvatim predlog mog klijenta?

Apsolutno ne. Ovo bi me dovelo u situaciju sukoba interesa. Morate odbiti ponudu i pronadi drugo rešenje.

Pošto radim za BNP Paribas grupaciju, kupac mog automobila me je zamolio da mu pomognem u finansiranju njegove kupovine

Šta bi trebalo da uradim?

Ne smete se stavljati u situaciju gde je došlo do sukoba interesa. Samim tim, ne bi trebalo da kupcu omogućite finansiranje. Umesto toga, trebalo bi da kupca uputite na filijalu blizu mesta stanovanja. Ukoliko je to filijala gde ste Vi zaposleni, morate kontaktirati upavnika.

**NIKAD NE RAZMENJUJTE
OSETLJIVE KOMERCIJALNE
INFORMACIJE SA KONKURENTIMA
I NE KOORDINIŠITE KOMERCIJALNU
POLITIKU GRUPACIJE SA
KONKURENTIMA**

Ova pravila važe bez obzira na kontekst (profesionalno udruženje, društveni događaji, međubankarski projekat, itd.) i sredstvo (usmeno, napismeno).

Predstavljam Grupaciju BNP Paribas u jednom profesionalnom udruženju. U planu je izrada studije tržišta (benchmarking). Od mene se traži da dostavim informacije o svom pravnom licu.

Mogu li da saopštim komercijalno osetljive informacije?

Ne, osim ako je razmena informacija dvostrana između vas i udruženja, pri čemu udruženje obezbeđuje poverljivost tih informacija a zatim te informacije prosledi svim članovima kao zbirne i anonimizovane.

PREUZIMANJE MERA PROTIV MITA I KORUPCIJE

Korupcija je neprihvatljiva za BNP Paribas grupaciju, bez obzira na vid ili okolnosti. Grupacija i svi zaposleni imaju nultu toleranciju prema podmićivanju i korupciji protiv koje bi se trebalo aktivno boriti. Stoga, postoji dužnost da se:

- ◆ Nikada direktno niti indirektno ne traže ili nude provizije
- ◆ Nikada ne obećavaju, daju ili prihvataju neprikladne poslovne dobiti koje bi mogle imati efekat na propisano ponašanje primaoca

Samim tim, od svakog zaposlenog se očekuje da se pridržava internih politika grupacije kada se radi o poklonima i zabavi, te bi trebalo da:

- ◆ Poštuje granice i zabrane koje definišu interne politike grupacije na način na koji je navedeno u svakoj zemlji gde grupacija posluje
- ◆ Osigura da je primanje ili davanje poklona ili zabave legalno
- ◆ Traži odobrenje od Odeljenja za poslovanje u skladu sa zakonom za bilo kakav izuzetak od politike grupe
- ◆ Prijavi Odeljenju za poslovanje u skladu sa zakonom bilo kakav poklon ili vid zabave koji prevazilazi navedeni razuman iznos

Moj dugoročni klijent mi je upravo ponudio karte za veliki zabavni događaj koji je već rasprodat.

Mogu li da ih prihvatim?

Trebalo bi da pogledate politiku o primanju poklona i objekata za zabavu BNP Paribas grupacije koja detaljno govori o kriterijumima za prihvatanje zahvalnosti. Ukoliko Vam i dalje nije jasno kako da postupite, konsultujte se sa svojim upravnikom ili lokalnim službenikom za poslovanje u skladu sa zakonom.

5

POŠTOVANJE KOLEGA

BNP PARIBAS GRUPACIJA TEŽI KA STVARANJU STIMULIŠUĆEG RADNOG OKRUŽENJA GDE SVI DOBIJAJU FER TRETMAN I GDE SE OČEKUJE DA SE SVI ZAPOSLENI PONAŠAJU PROFESIONALNO U SVIM OKOLNOSTIMA.

PRIMENA NAJBOLJIH STANDARDA IZ PROFESIONALNOG OPHOĐENJA

Svako je odgovoran da se ponaša profesionalno i odgovorno prema ljudima, što znači da smo posvećeni sledećem:

- ◆ Proaktivnom saznavanju i poštovanju trajnih politika grupacije, procedura i drugih instrukcija koje daje uprava, a koje se tiču naših profesionalnih aktivnosti
- ◆ Poštovanju svih pravila o profesionalnoj tajnosti u svakom momentu
- ◆ Ponašamo se s poštovanjem prema svim ljudima
- ◆ Staramo se da interakcija sa ljudima uvek bude profesionalna i delotvorna
- ◆ Slušamo i uvažavamo šta nam ljudi govore čak i ako izražavaju gledišta koja se mogu razlikovati od naših

Kao menadžer i lider, kako mogu da unapredim dobre prakse ponašanja u organizaciji?

Trebalo bi da vodite ličnim primerom i da na sebe primenjujete najviše etičke standarde. Stvorite okruženje otvorene i iskrene komunikacije i ohrabrite diskusiju o etici i integritetu u procesu donošenja poslovnih odluka na timskim sastancima. Edukujte zaposlene kako bi znali da mogu i da bi trebalo da prijave sve što misle da nije prikladno i da ne moraju da brinu o potencijalnoj osveti.

Ja radim kao upravnik i načuo sam diskusije gde se govori o lošem ophođenju u drugoj oblasti poslovanja. To nije u okviru moje odgovornosti. Da li bi i dalje trebalo da prijavim nešto što smatram da nije prikladno?

Sve kolege, uključujući upavnike, su odgovorne za prijavljivanje svega što može biti u suprotnosti sa zakonom, propisima ili Kodeksom ponašanja. Možete sve preneti svom upravniku.

Ukoliko se ne osećate slobodno da to uradite, takođe možete preneti svoju zabrinutost Odeljenju za poslovanje u skladu sa zakonom ili možete koristiti kanal za uzbunjivanje. Neće biti odmazda za prijavljivanje bilo čega ukoliko se bilo šta prijavi u najboljoj nameri.

ODBACIVANJE BILO KAKVOG VIDA DISKRIMINACIJE

Grupacija BNP Paribas posvećena je očuvanju pozitivnog radnog okruženja u kojem je ponašanje prema drugima uz poštovanje i dostojanstvo. Kako bi se svi poštovali, zaposleni neće diskriminisati nijednu osobu u okviru grupacije. Zaposleni moraju:

- ◆ Promovisati fer tretman kandidata u procesu angažovanja radnika, uvek zasnivati procenu na objektivnim kompetencijama i veštinama, osigurati jednake prilike zapošljavanja i definisati uslove podsticaja
- ◆ Odbaciti sve vidove diskriminacije, maltretiranja ili uznemiravanja drugih zaposlenih, klijenata i svakog lica povezanog sa Grupacijom BNP Paribas po osnovu zabranjenih činilaca kao što su pol, nacionalnost, zdravstveno stanje, invalidnost, starost, identitet (uključujući etničko poreklo)

Čuo sam nekog da o nekom drugom govori rasistički.

Šta bi trebalo da uradim?

Možete nešto direktno reći toj osobi ako vam nije neprijatno. U svakom slučaju bi, međutim, trebalo da kontaktirate svog upavnika i/ili Kadrovsku službu ili koristiti kanal za uzbunjivanje kako biste prijavili incident. Možda jeste lakše da se pogled okrene na drugu stranu, ali imamo odgovornost u stvaranju i održavanju radnog okruženja koje promovise poštovanje i saradnju.

- ◆ Ne sme biti seksualnog uznemiravanja ili ponašanja koje bi se moglo protumačiti kao takvo. „Seksualno uznemiravanje“ je svako ponašanje seksualne prirode koje vređa ljudsko dostojanstvo, može se smatrati neželjenim, neprihvatljivim, neprikladnim i uvredljivim po targetirano lice, i koje stvara preteće, neprijateljsko, nestabilno ili uvredljivo radno okruženje.

Bio sam prisutan kad je neko dao neprimerene seksualno sugestivne komentare drugome.

Šta bi trebalo da uradim?

Svako ima ulogu u stvaranju i održavanju radnog okruženja gde se poštuje dostojanstvo svih, gde se žrtve diskriminacije i uznemiravanja neće osetiti da se njihova patnja ili bol ignorišu ili trivijalizuju, odnosno gde se plaše odmazde. Možete da razgovarate direktno sa osobama o kojima se radi ukoliko Vam nije neprijatno; u svakom slučaju, trebalo bi da prijavite incident svom upravniku i da potražite adekvatan savet od Kadrovske službe.

BEZBEDNOST NA RADU

Grupacija smatra bezbednost na radu ključnom snagom i odgovornost je svakog zaposlenog da:

- ◆ Učestvuje u promovisanju sigurnog i bezbednog radnog okruženja za svakodnevne aktivnosti i radi u skladu sa internim politikama grupacije
- ◆ Preduzima mere kako bi poboljšao/la radne uslove timova kada ima ulogu upravnika
- ◆ Prijavi svaku aktivnost koja bi mogla nagovestiti pretnju po fizičku bezbednost zaposlenog ili spoljnog lica koje poslove obavlja u prostorijama BNP Paribas grupacije

6

ZAŠTITA GRUPACIJE

SVI ZAPOSLENI IMAJU OBAVEZU ZAŠTITE I POŠTOVANJA DUGOROČNE ODRŽIVOSTI POSLOVANJA BNP PARIBAS GRUPACIJE. OD GRUPACIJE SE OČEKUJE DA ODRŽI SOLIDNO DUGOROČNO ORIJENTISANO UPRAVLJANJE, TE STOGA MORA STALNO OBNAVLJATI SVOJU STABILNOST U INTERESU SAME GRUPACIJE, DEONIČARA I ŠIRE PRIVREDE.

IZGRADNJA I ZAŠTITA DUGOROČNE VREDNOSTI BNP PARIBAS GRUPACIJE

Kako bi se izgradila i zaštitila dugoročna vrednost BNP Paribas grupacije, od ključne je važnosti:

- ◆ Učestvovati u zaštiti aktive grupacije, uključujući fizičku, tehnološku, intelektualnu svojinu i finansijsku aktivu, reputaciju kompanije, brend i odnose sa klijentima
- ◆ Sprečiti zloupotrebu ove aktive i resursa u korist bilo kog drugog lica, bilo svojevolejno ili usled nemara
- ◆ Uvek štiti dugoročni uspeh, a ne kratkoročni profil kako bi se zaštitili brend i reputacija BNP Paribas grupacije

ODGOVORNO KOMUNICIRANJE

Dužnost je da stalno odgovorno komuniciramo, što podrazumeva:

- ◆ Nikada ne rizikovati reputaciju banke kada govorimo sa spoljnim faktorom o bilo kojoj temi koja se tiče BNP Paribas grupacije
- ◆ Nikad ne razmenjujte osetljive komercijalne informacije sa konkurentima
- ◆ Poslovati u skladu sa internim politikama grupacije kada se radi o upotrebi digitalnih alata i društvenih mreža

Šta bi trebalo da uradim ukoliko me kontaktira novinar i pita o aktivnostima BNP Paribas grupacije?

Sva pitanja medija bi trebalo bez ikakvih komentara trebalo preusmeriti na Odeljenje za odnose sa medijima. Pored toga, morate imati odobrenje svog upravnika i Odeljenja za odnose sa medijima pre nego što se pojavite u medijima ili pre nego što date bilo kakvu izjavu u svojstvu zaposlenog BNP Paribas grupacije.

Radim za jedno pravno lice Grupacije BNP Paribas koje se bavi nebankarskom delatnošću. Treba da prisustvujem sastanku na kojem će biti neki od mojih konkurenata.

Da li se primenjuju pravila Zakona o konkurenciji?

Da, Zakon o konkurenciji primenjuje se na sve zaposlene Grupacije BNP Paribas, nevezano za delatnost kojom se bave i da li je ista regulisana ili nije.

ZAŠTITA PODATAKA GRUPACIJE

Od ključne je važnosti zaštititi podatke grupacije u svim okolnostima. BNP Paribas grupacija stalno dobija na čuvanje velike količine osetljivih podataka, poput onih o strateškoj aktivni. Ovi podaci su ključni za naše poslovanje. Upotreba novih tehnologija u polju upravljanja podacima (npr. tehnologija „oblaka“ (eng. Cloud), masivni podaci (eng. big data)) i digitalnih aplikacija (društvene mreže, elektronska pošta...) stvara nove izvore rizika, poput rizika internet bezbednosti. Grupa mora biti spremna da se suoči sa ovim rizicima i pokušajima da se ovi podaci dovedu u opasnost. U tom kontekstu, grupacija se oslanja na svakog zaposlenog da:

- ◆ Se pridržava najviših standarda u oblasti bezbednosti podataka
- ◆ Štiti i obezbeđuje sve poverljive podatke i informacije koje se tiču klijenata, zaposlenih, banke i drugih ljudi i organizacija
- ◆ U svakom momentu osigura pažljivu i adekvatnu upotrebu, pristup, skladištenje, prijavljivanje, prenos i brisanje ovih podataka, uključujući i podatke na internetu

ETIČKO POSLOVANJE SA SPOLJNIM STRANKAMA

Zaštita grupacije podrazumeva etički rad sa spoljnim strankama, što znači da:

- ◆ Stvaramo međusobno povoljne odnose sa dobavljačima grupacije kako bi se motivisalo etičko ponašanje kroz lanac nabavki i sprečili rizici koji se tiču međusobne zavisnosti
- ◆ Poslujemo u skladu sa internim kontrolama grupacije, politikama i procedurama kada se radi o dobavljačima
- ◆ Poštujemo zakone o konkurenciji kako bismo promovisali slobodnu i fer konkurenciju između tih tržišnih učesnika, nevezano od tržišta o kom je reč (regulisanom i neregulisanom)

VPrimitio/la sam u medijima da je jednog od naših dobavljača bio deo korupcijskog skandala

Šta bi trebalo da uradim?

Trebalo bi da ovo momentalno pomenete svom upravniku i timu za nabavke. Dobavljači grupacije moraju poštovati iste etičke standarde kao i sama grupacija. Vrlo je verovatno da Odeljenje za nabavke već zna o ovom pitanju i da pregleda dobavljača, ali bolje je pogrešiti zbog opreznosti u interesu grupacije, nego ne činiti ništa.

ODGOVORNO PREDUZIMANJE RIZIKA UZ ISTOVREMENU STROGU KONTROLU RIZIKA

Svest o riziku, o upravljanju rizicima i kontroli rizika su ključne kako bi se zaštitila grupacija. Odbori koji već postoje rade na tome da se timski donesu najbolje moguće odluke (npr. Kreditni odbor, Odbor za nove poslove itd.) uz formalnu eskalaciju postojećih postupaka. Svako ima važnu ulogu u odgovornom delanju u ovim pitanjima, odnosno u svojoj oblasti odgovornosti. Stoga postoji dužnost da:

- ◆ Se posluje u skladu sa najboljim praksama BNP Paribas grupacija u poslovanju sa zakonom, sprečavanju prevare, upravljanju rizicima i uopšteno unutrašnjim kontrolama
- ◆ Se učini svaki napor kako bi se predvideli rizici koji mogu nastati u svakodnevnom radu
- ◆ Se neguje posvećenost rigorozne kontrole rizika kako bi se zaštitili klijenti i finansijski sistem u celini
- ◆ Se razume i prati rigorozan i aktivan proces na osnovu jake, zajedničke kulture upravljanja rizicima koja postoji na svim nivoima grupacije pre nego što se donesu bilo kakve odluke ili pre nego što se obavežemo na bilo šta
- ◆ Se aktivno prate i uravnoteže rizici i ishodi kako se budu materijalizovali

Ne slažem se sa kolegom o tome da li neobična transakcija sa visokorizičnim izlaganjem zahteva eskalaciju.

Šta bi trebalo da uradim?

Banka má normy a postupy, pomocí kterých snadněji určíte, které transakce vyžadují zvýšenou kontrolu, a dozvíte se, jak máte postupovat. Neobvyklé nebo vysoce rizikové transakce posuzují zkušené schvalovací výbory, které pomáhají chránit společnost a její klienty. Pro Skupinu je důležitá pohotovost při rozpoznání rizika, takže pokud váháte, vždy se ozvěte. Pokud jste přesvědčen/a, že transakce vyžaduje další schválení, obraťte se na svého nadřízeného a příslušné kontrolní oddělení. Díky oznámení bude transakce dále přezkoumána, takže bude ochráněna Skupina a všichni zúčastnění.

ODGOVORNOST PRI ODLASKU IZ BNP PARIBAS GRUPACIJE

Čak i kada napušta BNP Paribas grupaciju, svi zaposleni imaju odgovornost prema grupaciji i njenim klijentima. Iz tog razloga ne bi trebalo da:

- ◆ Nikada prenesu informacije (npr. podatke, fajlove, dokumente) koji pripadaju BNP Paribas grupaciji na spoljnu lokaciju kada napuštaju grupaciju
- ◆ Nikada čuvaju dokumente koji pripadaju BNP Paribas grupaciji nakon što napuste grupu
- ◆ Krše interne politike grupacije i ličnu obavezu da ne stvaraju nefer konkurenciju, ukoliko je primenljivo

DRUŠTVENO ANGAŽOVANJE

GRUPACIJA BNP PARIBAS NASTOJI DA BUDE STRANA KOJA DOPRINOSI GLOBALNOM ODGOVORNOM I ODRŽIVOM RAZVOJU. NJENA AMBICIJA JES DA BUDE LIDER U ODRŽIVIM FINANSIJAMA I IZVRŠI POZITIVAN UTICAJ NA DRUŠTVO U CELINI KAO I NA SVOJ RAD I KROZ PROIZVODE I REŠENJA KOJA NJENO POSLOVANJE PRUŽA SVOJIM KLIJENTIMA. OVAJ DEO PRAVILA O PONAŠANJU DETALJNIJE UREĐUJE PRAVILA I ZAHTEVE ZA ZAPOSLENE GRUPACIJE BNP PARIBAS KOJIMA ĆE PODRŽATI NAŠA NASTOJANJA.

PROMOVISANJE POŠTOVANJA LJUDSKIH PRAVA

BNP Paribas grupacija je posvećena osiguravanju poštovanja ljudskih prava u okviru svog uticaja, što podrazumeva zaposlene, dobavljače, klijente i zajednice u kojima grupacija posluje. Grupacija posebno ne želi da bude saučesnik bilo kakvog potencijalnog kršenja ljudskih prava kroz finansiranje i ulaganje.

Od zaposlenih BNP Paribas grupacije se očekuje da podrže poštovanje ljudskih prava, a posebno da:

- ◆ VUvek razmotre direktne i indirektne efekte svojih aktivnosti na ljudska prava širom sveta
- ◆ Osiguraju poslovanje u skladu sa kriterijumima koji se tiču efekta na ljudska prava kompanije/projekta kada se radi u sektorima koje pokriva politika finansiranja i ulaganja korporativne društvene odgovornosti⁸

Jedan od mojih klijenata, grupa za distribuciju koja posluje u mnogim zemljama, suočena je sa optužbama za saradnju u kršenju ljudskih prava. NVO optužuju jednog od njegovih glavnih dobavljača da koristi prinudni rad u svojim fabrikama. Organizacije građanskog društva i uticajne ličnosti već su vršile javni pritisak na druge finansijske institucije da raskinu poslovne odnose sa tim klijentom.

Šta bi trebalo da radim?

BNP Paribas uspostavila je snažan okvir upravljanja rizicima EDV (ekologija, društvo i vladavina) u svom finansijskom i investicionom poslovanju. Kod potonjeg, treba što pre stupiti u kontakt sa tim kontroverznim klijentom radi provere osnovanosti navoda protiv njega. Ako taj dijalog omogući da se utvrde kršenja zahteva EDV koje je formulisala grupacija, menadžer odnosa treba da sačini plan sanacije i prati njegovo sprovođenje u redovnim intervalima te da se, prema potrebi, osloni na osobu za kontakt u KDO u svom entitetu i na kolektivnu stručnost mreže KDO u BNP Paribas.

◆ ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE I BORBA PROTIV KLIMATSKIH PROMENA

Grupacija BNP Paribas nastoji da ograniči svaki uticaj na životnu sredinu koji posredno proističe iz njenih finansijskih i investicionih aktivnosti ili neposredno iz njenog poslovanja. U tom kontekstu, Grupacija smatra borbu protiv klimatskih promena prioritetom i posvećena je vođenju svog poslovanja, finansiranju prelaska na ekonomiju sa nultom emisijom ugljenika do 2050. godine (Neto-nulta bankarska alijansa⁹), posebno pružanjem podrške svojim klijentima na planu energetike i ekološke tranzicije. Zaposleni Grupacije BNP Paribas odgovorni su za sledeće:

- ◆ Uvek razmotre direktne i indirektno posledice po životnu sredinu koje proizilaze iz aktivnosti širom sveta
- ◆ Osiguraju poslovanje u skladu sa kriterijumima koji se tiču zaštite životne sredine kompanije/projekta kada se radi u sektorima koje pokriva politika finansiranja i ulaganja korporativne društvene odgovornosti¹⁰
- ◆ Aktivno doprinose ostvarivanju ciljeva koje je postavila grupacija kako bi se smanjio efekat po životnu sredinu usled svakodnevnog rada

9 – 2021. godine BNP Paribas postala je potpisnica Neto-nulte bankarske alijanse, grupe od 57 banaka posvećenih usklađivanju emisija gasova staklene bašte nastalih njihovim kreditiranjem i njihovim investicionim aktivnostima sa putanjom potrebnom za ostvarenje ugljeničke neutralnosti do 2050. godine. Potpisnice se obavezuju da utvrđuju prelazne ciljeve i da svake godine objavljuju svoj napredak i prateće akcione planove.

10 – <https://group.bnpparibas/en/financing-investment-policies>

Obratio mi se trgovac poljoprivrednim proizvodima (egzotično voće, soja, kukuruz) da finansiram jednu od njegovih transakcija.

Šta bi trebalo da radim?

Sektor poljoprivrede obuhvaćen je politikom KDO finansiranja i investiranja. Ta politika ojačana je 2021. godine u cilju borbe protiv krčenja šuma u Amazoniji i Seradu vezano za uzgoj stoke i soje. Dakle, treba da se obratite svom lokalnom službeniku za KDO i proverite kako je ta kompanija vrednovana u smislu kriterijuma politike (ljudska prava, zaštita životne sredine, itd.) i novih zahteva u pogledu krčenja šuma shpyllëzimin. U konkretnom slučaju, bitno je ispitati tu kompaniju u pogledu porekla soje iznete na tržište i njene strategije za eliminisanje krčenja šuma iz svog lanca snabdevanja sojom najkasnije do 2025. godine, bilo da potiče iz basena Amazona ili Serada.

ODGOVORNOST U JAVNOM NASTUPANJU

BNP Paribas grupacija želi da na konstruktivan način doprinese demokratskim procesima tako što će donosiocima odluka, uz strogo poštovanje zakonskih i etičkih normi, dostaviti informacije kako bi pospešila njihove diskusije i pomogla im da donesu poštene i informisane odluke. Stoga je dužnost da se odgovorno posluje u smislu javnih organa.

DOPRINOŠENJE NAJINKLUZIVNIJEM DRUŠTVU

Grupacija koristi sve raspoložive mogućnosti koje ima kao pružalac finansijskih usluga i investiranja, poslodavac i pokrovitelj, da promoviše održivi razvoj društva. Ona posebno radi na podsticanju ekonomskog, društvenog i kulturnog razvoja raznih regiona. Grupacija takođe nastoji da posebnu pažnju posveti klijentima u socijalno ranjivim stanjima i olakša im pristup kroz razvoj prilagođenih i dostupnih finansijskih proizvoda i usluga. Zaposleni Grupacije BNP Paribas moraju se starati da uzmu u obzir društveni uticaj svog rada.

KODEKS PONAŠANJA U PRAKSI

KODEKS PONAŠANJA DAJE JASNOĆU SVIM ZAPOSLENIMA KADA SE RADI O ONOME ŠTA SE OČEKUJE OD NJIH, DOK U ISTO VREME OBAVLJAJU SVOJE ULOGE I ODGOVORNOSTI. GODIŠNJA PROCENA UČINKA ĆE MENADŽERIMA DATI MOGUĆNOST DA PONOVO PODVUKU ZNAČAJ POLITIKE „ŽIVIMO U SKLADU SA NAŠIM VREDNOSTIMA“ I ČLANOVIMA SVOG TIMA PREDSTAVE ADEKVATNO PONAŠANJE NA NAČIN NA KOJI JE NAVEDENO U KODEKSU PONAŠANJA.

Ovo ponašanje će takođe doprineti stvaranju jasnije i transparentnije slike za zaposlene kada se radi o „opštim etičkim standardima“ čije poštovanje očekuju BNP Paribas grupacija i nadležni regulatorni organi.

Obuka (elektronsko učenje, e-učenje) koju prolazi svo osoblje, pomaže zaposlenima u ispunjavanju njihovih uloga i odgovornosti u smislu prioriteta koje navodi Kodeks ponašanja. Svi zaposleni grupacije imaju odgovornost da:

- ◆ Znaju i posluju u skladu sa svim pravilima ponašanja koja su navedena u Kodeksu
- ◆ Budu proaktivni i pomažu drugima ukoliko ne rade u duhu Kodeksa
- ◆ Prođu svu neophodnu i navedenu obuku kako bi razumeli svoja zaduženja
- ◆ Koriste postupke uzbunjivanja u okviru grupacije kako bi prijavili sumnjive prakse tamo gde je to neopdhodno
- ◆ Rade i posluju u skladu sa Kodeksom u svim aspektima svog zaduženja

BNP Paribas grupacija je posvećena prepoznavanju i nagrađivanju ljudi koji su oličenje ovih vrednosti i koji su primer u smislu poštovanja Kodeksa ponašanja. Samim tim, Grupacija neće tolerisati kršenje Kodeksa ponašanja. Biće preduzete adekvatne mere protiv svih zaposlenih koji se ne budu pridržavali Kodeksa ponašanja u skladu sa lokalnim zakonima, propisima i Kadrovskom politikom grupacije¹¹.

11 - Uključujući dokument pod nazivom „Interni propisi BNP Paribas SA“ (franc. 'Reglement Interieur de BNP Paribas SA') u Francuskoj

DONOŠENJE ODLUKA

DOK PRAVILA PONAŠANJA MOGU DA POMOGNU U DONOŠENJU SVAKE ODLUKE, NE POSTOJI JEDNO SVEOBUHVAATNO PRAVILO ZA SVAKU SITUACIJU. POJEDINA IMA KRAJNJU ODGOVORNOST NA OSNOVU LIČNE PROCENE I VREDNOSTI GRUPACIJE KADA DONOSI ODLUKE. UKOLIKO ONO ŠTO NAMERAVATE DA URADITE NIJE U SKLADU SA POMENUTIM, ZAPITAJTE SE DA LI BI TREBALO TO UOPŠTE I DA URADITE.

Da li je ovo legalno?

Da li bi mi bilo neprijatno da ovu odluku objasnim trećoj strani?

PRE NEGO ŠTO BILO ŠTA URADITE, ZAPITAJTE SE:

Da li je ovo u skladu sa Kodeksom ponašanja grupacije i politikom poslovanja?

Da li sam siguran/na da neće doći do narušavanja odnosa sa klijentima, deoničarima i celokupnim društvom?

Da li je zasnovano na temeljnom razumevanju svih prisutnih rizika?

UKOLIKO JE ODGOVOR NA BILO KOJE OD OVIH PITANJA „NE”, ZASTANITE I PRIJAVITE!

Ukoliko ste na bilo koji način zabrinuti ili imate bilo kakve sumnje, potražite savet od adekvatnog organa: upravnika, višeg upravnika, pravnog odseka ili odeljenja za poslovanje u skladu sa zakonom

KAKO SE KODEKS PONAŠANJA UKLAPA SA DOMAĆOM I MEĐUNARODNOM ZAKONSKOM REGULATIVOM?

OČEKUJE SE DA SVI ZAPOSLENI BUDU UPOZNATI SA MEĐUNARODNIM STANDARDIMA, DA POŠTUJU VAŽEĆE ZAKONE, PROPISE I UREDBE U SVIM OBLASTIMA, A DA SE U RADU VODE PROFESIONALNIM STANDARDIMA KOJI POSTOJE U NJIHOVOM DELOKRUGU.

Kako bi se osigurala stabilnost finansijskog sistema, grana privrede u kojoj mi radimo je veoma regulisana. Imati svest i poštovati zakone i propisa u okviru kojih posluje grupacija nije samo ključan deo našeg poslovanja, već je temelj onoga što jesmo. Mi želimo da poštujemo ne samo slovo zakona, već i nameru istog. Poštovanje zakona nema alternativu. Biti deo nepoštenih aktivnosti, obmana ili zloupotreba ili takvih praksi bi se negativno odrazilo na poverenje klijenata, ugrozilo reputaciju grupacije i moglo bi da kao posledicu ima regulatornu kritiku, pravne posledice, kazne, penale i druge negativne posledice po grupaciju.

BNP Paribas grupacija je posvećena saradnji sa nadležnim regulatornim organima.

Ukoliko ikada imate pitanja o zakonima i propisima koji postoje u Vašem delokrugu ili ukoliko imate pitanja o tome kakav odgovor treba dati regulatornom organu, kontaktirajte svog službenika za poslovanje u skladu sa zakonom, pravnika ili poreskog službenika.

Kodeks ponašanja navodi ono što se očekuje od svakog od nas; tj. najbolje prakse ponašanja u okviru važećih zakona i propisa na tržištima gde posluje grupacija. Ukoliko dođe do potencijalnog sukoba između nacionalnog zakonodavstva i pravila koja su navedena u Kodeksu, BNP Paribas grupacija će se pridržavati važećih lokalnih zakona, dok će u isto vreme nastojati da u delo sprovede pravila iz Kodeksa. Kada zaposleni grupacije moraju interpretirati određene situacije, to mora biti urađeno na način koji je dosledan sa najstrožim etičkim kriterijumima.

SCHOPNOST OZVAT SE A OZNÁMIT PROBLÉM

GRUPACIJA BNP PARIBAS POSEBNO JE SVESNA ONOG ŠTO BRINE KLIJENTE, DOBAVLJAČE, ZAPOSLENE, DEONIČARE I ŠIRU ZAJEDNICU. GRUPACIJA JE POSVEĆENA TOME DA SASLUŠA, SHVATI I NASTOJI DA POŠTENO I EFIKASNO ODGOVORI NA PROBLEME KOJE NAM ONI IZNESU.

Kao zaposleni, ako ste bili svedoci kršenja Kodeksa ponašanja ili ste posumnjali na takav slučaj, na primer ako ste uočili nejednako postupanje prema dvoje klijenata prema kojima bi inače postupak morao biti jednak, ili internu prevaru, ili posumnjate na neku koruptivnu radnju (uključujući trgovinu uticajem) ili antikonkurentnu praksu, ili ste bili svedok čina diskriminacije, ili uznemiravanja, itd. to morate prijaviti.

Na raspolaganju imate nekoliko kanala¹²:

- 1 Vaš neposredni rukovodilac (svakodnevni i direktni menadžer) ili menadžer najvišeg ranga u vašoj delatnosti ako imate problema da razgovarate sa neposrednim rukovodiocem.
- 3 Interni kanali Grupacije za uzbunjivanje, u skladu sa postupkom uzbunjivanja, uključujući posebna pravila o poverljivosti i odredbe sadržane na veb stranici Grupacije Echonet13.

Na primer, neko od kolega dao vam je negativne informacije na temu menadžera klijentske kompanije koje je saznao kroz lični odnos a koje mogu da utiču na proces odlučivanja. Vi smatrate da su te informacije poverljive: popričajte o tome sa svojim rukovodiocem.

Na primer, saznali ste da je jedan zaposleni Odeljenja za spajanja i akvizicije BNP Paribas bio posrednik, u ličnom svojstvu, u prodaji kompanije za koju ste vi predstavili menadžera.

- 2 Kanali LJR, uređeni procedurama za postupke koji nisu u skladu sa Kodeksom ponašanja u delu sa odredbama o poštovanju kolega, u slučaju sumnje ili dokazanog kršenja pravila o poštovanju kolega.

Uzbunjivanje je pravo zaposlenog i nijedan zaposleni neće biti izložen odmazdi kao što su kažnjavanje, otpuštanje ili diskriminatorsko postupanje, bilo neposredno ili posredno, zbog toga što je inicirao uzbunjivanje u skladu sa najboljom praksom i u dobroj nameri.

12 – Procedura Grupacijinog sistema za uzbunjivanje CPL0038FR
13 – <https://echonet.bnpparibas/pages/5ddbdee47135fc36152b47a2>

DODATNE ODGOVORNOSTI ZA MENADŽERE

MENADŽERI IMAJU ULOGU DA VODE SOPSTVENIM PRIMEROM I DA SAMI POŠTUJU NAJVIŠE STANDARDE PONAŠANJA, DOK U ISTO VREME RADE NA TOME DA SU STANDARDI JASNI I TRANSPARENTNI ZA SVE NA KOJE SE ONI ODOSE.

Trebalo bi da:

- ◆ Stvore atmosferu koja ohrabruje otvorenu, iskrenu i komunikaciju zasnovanu na poštovanju
- ◆ Daju primer u smislu komunikacije koja je iskrena i zasnovana na poštovanju sa klijentima, kolegama i drugim ljudima koji su povezani sa BNP Paribas grupacijom, dok u isto vreme poštuju važeća pravila o poverljivosti
- ◆ Prenesu slovo i duh Kodeksa u svoje izveštaje i na druge kolege
- ◆ Se pridržavaju postupaka grupacije kako bi se pridržavanje Kodeksa unelo kao faktor u upravljanje učinkom
- ◆ Efikasno i brzo odgovore na bilo kakav vid zabrinutosti koje kolege mogu pokrenuti, te da brzo preduzmu mere kada se otkriju bilo kakve greške ili loše prakse
- ◆ Aktivno razumeju rizike koji su automatski deo rada njihovih kolega i da preuzmu ulogu u osiguravanju kvaliteta njihovog rada u izveštavanju

D

DODATAK

KODEKS
PONAŠANJA
BORBA PROTIV
KORUPCIJE

SADRŽAJ

DODATAK

A	PONAŠANJE KOJE TREBA IZBEGAVATI, JER SE MOŽE SHVATITI KAO PODMIĆIVANJE ILI TRGOVINA UTICAJEM	40
B	I MERE ZA BORBU PROTIV TRGOVINE UTICAJEM	41
C	PRIMERI ZABRANJENOG PONAŠANJA KOJA LAKO MOGU BITI SHVAĆENA KAO PODMIĆIVANJE ILI TRGOVINA UTICAJEM	42
1	Sukobi interesa	42
2	Pokloni, pozivnice i troškovi gostoprimstva	44
3	Plaćanje za lakši postupak	45
4	Poverljivost podataka	46
5	Patronat, donacije i sponzorstvo	46
6	Zastupanje interesa (lobiranje)	47
7	Zapošljavanje	49
8	Rizici vezani za klijente, dobavljače i posrednike	49

Ovaj Dodatak o borbi protiv korupcije uz Kodeks ponašanja primenjuje se na sve grupe zaposlenih (uključujući zaposlene po ugovoru) na svim nivoima organizacije, koji moraju da se postaraju za pridržavanje svih relevantnih procedura i kontrole u svim okolnostima, naročito onima koji se tiču finansijske bezbednosti i profesionalnu etiku (videti poglavlja „Finansijska bezbednost“ i „Profesionalna etika“ u Kodeksu ponašanja Grupacije, u prethodnom delu).

Dodatak o borbi protiv korupcije uz Kodeks ponašanja je javni dokument dostupan široj javnosti, uključujući partnere BNP Paribas.

A

PONAŠANJE KOJE TREBA IZBEGAVATI,

JER SE MOŽE SHVATITI KAO PODMIĆIVANJE ILI TRGOVINA UTICAJEM

DODATAK O BORBI PROTIV KORUPCIJE UZ KODEKS PONAŠANJA GRUPACIJE BNP PARIBAS DEFINIŠE I ILUSTRUJE ZABRANJENA PONAŠANJA, KAD TAKVA PONAŠANJA KARAKTERIŠU RADNJE KORUPCIJE ILI TRGOVINE UTICAJEM (U DALJEM TEKSTU POMINJU SE ZBIRNO KAO „KORUPCIJA“ ILI ODVOJENO KAO „KORUPCIJA“ I „TRGOVINA UTICAJEM“).

KORUPCIJA

Korupcija postoji kad neko predlaže, nudi, obećava, ovlašćuje, odobrava, traži ili prihvata, direktno ili indirektno, u svoju korist ili korist treće strane, neku neopravdanu prednost (na primer, poklon ili naknadu) da izvrši, omogućiti ili se uzdrži od vršenja neke radnje u okviru svojih zaduženja.

Korupcija podrazumeva interakciju najmanje dva lica, bilo fizičkih ili pravnih, javnih ili privatnih. Korupcija je aktivna kad koruptirajuća strana nudi neopravdanu prednost, a pasivna korupcija je kad kompromitovano lice prima ili traži neku neopravdanu prednost. Korupcija može biti indirektna, kad uključuje ili dodeljuje koristi trećoj strani ili posredniku.

U jednoj manifestaciji korupcije, i delo aktivne i delo pasivne korupcije kažnjivi su nezavisno jedno od drugog (jedno može biti kažnjivo čak i kad drugo nije dokazano). Na kraju, korupcija se

kažnjava strožije kad je izvrši nosilac javne vlasti.¹⁴

TRGOVINA UTICAJEM

Trgovina uticajem je kad a javni zvaničnik nudi, traži ili prihvati neku prednost da zloupotrebi svoj stvarni ili umišljeni uticaj kako bi isposlovao neku odluku ili situaciju od javnog organa ili javne uprave.

Kao i korupcija, trgovina uticajem može biti aktivna (kad je predložena), ili pasivna (kad je zatražena ili prihvaćena).

Dok kompromitovana strana deluje, ili se uzdržava od činjenja, u vršenju svojih funkcija, izvršilac trgovine uticajem koristi svoj uticaj nad licem koje ima moć da deluje ili da se uzdrži od delovanja. Na primer, trgovina uticajem sastoji se u tome da se nešto obeća, ali ne tako da izvršilac može da izvrši čin u sklopu svojih dužnosti ili time omogućiti obećano, već tako da može da iskoristi svoj uticaj (bilo stvarni ili umišljeni) na treću stranu

da isposluje neku odluku ili povoljno mišljenje.

Zaposleni Grupacije BNP Paribas ne smeju ni pod kakvim okolnostima učestvovati, direktno ili indirektno, u činu korupcije ili trgovine uticajem, koji je zabranjen zakonom i ovim dodatkom uz Kodeks ponašanja.

Kao finansijska institucija, Banka može još biti izložena delima podmićivanja ili trgovine uticajem u koja je umešana treća strana. Zaposleni ne smeju dovesti Banku u poziciju u kojoj je umešana u bilo koju transakciju u kojoj postoji rizik od korupcije odnosno pranja novca.

¹⁴ – Javni zvaničnik označava svako lice koje:

- zauzima ili obavlja neku dužnost ili javnu funkciju u zemlji, naročito izbornu, političku, upravnu ili sudsku, bilo kao postavljeno ili imenovano lice (državni službenik, lokalni izabrani predstavnik, zamenik, sudija, itd.);

- obavlja neku javnu funkciju za državu, uključujući i za javno preduzeće ili državni organ;

- pripada nekoj međunarodnoj javnoj organizaciji.

B

OSNOVNA NAČELA BORBE PROTIV KORUPCIJE I MERE ZA BORBU PROTIV TRGOVINE UTICAJEM

ZA BNP PARIBAS, KORUPCIJA JE APSOLUTNO NEPRIHVATLJIVA, BEZ OBZIRA NA OKOLNOSTI. GRUPACIJA BNP PARIBAS PRIDRŽAVA SE ZAKONA ‚SAPIN II‘ OD 9. DECEMBRA 2016. O TRANSPARENTNOSTI, BORBI PROTIV KORUPCIJE I MODERNIZACIJI PRIVREDE, KAO I ZAKONA VELIKE BRITANIJE O PODMIĆIVANJU, ZAKONA SAD O KORUPCIJI U INOSTRANSTVU (FCPA)¹⁵ I DRUGIH VAŽEĆIH ZAKONA

Grupacija BNP Paribas definisala je i uvela sistem za otkrivanje, sprečavanje i borbu protiv korupcije¹⁶ koji se sastoji od sledećih mera i procedura:

- ◆ Rukovodstvo Grupacije BNP Paribas sprovodi politiku „nulte tolerancije“, dostupnu svima¹⁷, kad je reč o korupciji i trgovini uticajem
- ◆ Predano upravljanje, koje ima podršku međunarodne mreže saradnika u borbi protiv korupcije
- ◆ Program za otkrivanje i sprečavanje korupcije, koji se zasniva na redovno ažuriranom mapiranju rizika
- ◆ Procedure i kontrole koje se redovno revidiraju
- ◆ Kodeks ponašanja Grupacije uključujući Kodeks ponašanja u borbi protiv korupcije
- ◆ Obuke i kampanje podizanja svesti
- ◆ Interni sistem za uzbunjivanje
- ◆ Disciplinski režim u slučaju prekrašaja zaposlenog

Grupacija BNP Paribas, njeni visoki rukovodioci i svi njeni zaposleni na svim nivoim (uključujući spoljno angažovane) ne samo što moraju imati nultu toleranciju za korupciju, već moraju da se aktivno bore protiv nje. Dakle, svaki vid korupcije potpuno je zabranjen i mora se prijaviti, ne samo radnje u koje je umešan neki zaposleni (bilo da stekne korist za sebe ili za Grupaciju) već i radnje u koje mogu biti umešani naši klijenti ili partneri i za koje možemo saznati prilikom transakcije izvršene u sklopu aktivnosti Grupacije BNP Paribas.

Umešanost zaposlenog u neki čin korupcije predstavlja profesionalno nedolično ponašanje. Svaki zaposleni koji postupi suprotno ovom Dodatku uz Kodeks ponašanja podleže disciplinskom postupku, a možda i krivičnom gonjenju.

Bez obzira na okolnosti i interese o kojima je reč, sprečavanje i otkrivanje korupcije odgovornost je svih. Zaposleni u BNP Paribas ne samo što imaju obavezu da se uzdrže od učešće u bilo kakvom činu korupcije, već i profesionalnu dužnost da učine sve u svojoj moći da spreče korupciju ili da je zaustave ako saznaju za čin korupcije.

Imate li neko pitanje o Kodeksu ponašanja u borbi protiv korupcije? Obratite se svom neposrednom rukovodiocu ili svom referentu za poštovanje propisa u borbi protiv korupcije.

¹⁵ – Zakon o korupciji u inostranstvu (Sjedinjene Države)

¹⁶ – Sažetak mera BNP Paribas' u borbi protiv korupcije dostupan je na ovom linku: https://group.bnpparibas/uploads/file/summary_updated_abc_policy_legal_edits_002.pdf

¹⁷ – Izjava o borbi protiv korupcije generalnog direktora dostupna je na ovom linku: https://group.bnpparibas/uploads/file/statement_coc_va.pdf

C

PRIMERI

ZABRANJENOG PONAŠANJA KOJA LAKO MOGU BITI SHVAĆENA
KAO PODMIĆIVANJE ILI TRGOVINA UTICAJEM

SVAKI ZAPOSLEN IZLOŽEN PRITISKU ILI KOJI IMA OSNOVA DA VERUJE DA NEKA SITUACIJA KOJOM JE UPOZNAT, DIREKTNO ILI INDIREKTNO, NIJE U SKLADU SA JEDNIM ILI VIŠE NAČELA NAVEDENIH U DODATKU UZ KODEKS PONAŠANJA U BORBI PROTIV KORUPCIJE, MORA TO DA PRIJAVI ŠTO PRE SVOM NEPOSREDNOM RUKOVODIOCU ILI NADLEŽNOM ZA USAGLAŠENOST SA PROPISIMA.

1

SUKOBI INTERESA

Ako to u krajnjoj liniji nije moguće ili prikladno, zaposleni mogu iskoristiti svoje pravo na uzbunjivanje u poverenju, kako je predviđeno u Grupacijinoj proceduri „Sistem uzbunjivanja“ (dostupan iz baze podataka o procedurama). Uzbunjivač je zaštićen zakonom i sistemom Grupacija BNP Paribas za prava uzbunjivača, a za prijavu podnetu u dobroj nameri neće biti osvete.

Pozivamo svaku treću stranu (klijente, partnere, posrednike, itd.) kojoj se zaposleni Grupacije obrati sa neopravdanim predlogom u kontekstu njenog odnosa sa Grupacijom BNP Paribas i bude predmet pokušaja korupcije da to prijavi što pre (videti prethodno, naročito poglavlje „Izrazite svoje mišljenje i pokrenite pitanja“ u Kodeksu ponašanja Grupacije).

Zaposleni moraju da se pridržavaju internih pravila za otkrivanje, sprečavanje i upravljanje ličnim sukobima interesa, kako bi sprečili da neki lični interes utiče na njihove postupke ili odluke i da ih dovede u situaciju korupcije (videti prethodno, poglavlje „Upravljanje rizikom od sukoba interesa“ Kodeksa ponašanja Grupacije, kao i procedure „Opšta politika za upravljanje sukobima interesa“, „Opšta politika o sukobima interesa u koje su umešani zaposleni“ i „Procedura za privatne spoljne kancelarije i aktivnosti zaposlenih Grupacije BNP Paribas“, sve dostupne iz baze podataka za Procedure).

Prolazim kroz težak period u privatnom životu, a jedan od mojih klijenata ponudio je da mi pozajmi novac. U iskušenju sam da prihvatim, jer imamo odnos poverenja i naravno da ću mu vratiti novac.

Mogu li da prihvatim klijentovu ljubaznu ponudu?

Zabranjeno je uzimati novac od klijenata (ili bilo kog drugog partnera BNP Paribas), pogotovo jer vas to može dovesti u situaciju sukoba interesa i time vam otežati da obavljate svoje dužnosti nepristrasno. Zato treba da odbijete ponudu i o tome obavestite svog neposrednog rukovodioca i Službu za usaglašenost.

Bio sam zadužen da izaberem snabdevača zelenom energijom za novi poslovni prostor, a kancelarija mi je bila u u jednoj od kompanija ponuđača.

Šta bi trebalo da uradim?

Da biste izbegli svaki sukob interesa, nemojte učestvovati u postupku izbora, a o istom obavestite svog neposrednog rukovodioca. Predlog te kompanije biće proučen u sklopu postupka nabavke.

Za organizovanje sledećeg godišnjeg seminara, u iskušenju sam da predložim hotel na moru koji pripada mom zetu. Siguran sam da će lepota mesta biti hit, pogotovo jer je taj hotel jeftiniji od konkurentskih hotela. To bi ujedno pomoglo porodici!

Da li je to dozvoljeno?

Kakav god da je kvalitet usluga ponuđenih od strane vaših ličnih veza, mora se pokrenuti proces izbora dobavljača. Ako je hotel vašeg zeta u postupku selekcije, nemojte učestvovati u donošenju odluke, tda biste izbegli sukob interesa..

Dobar poslovni kontakt nudi mi svoj lični apartman u primorskom letovalištu besplatno (i u poverenju) za moj sledeći odmor. Sticajem okolnosti, ja sam onaj ko odlučuje o važnim pitanjima koja se tiču njega/nje.

Mogu li da prihvatim ponudu?

Ne, morate da odbijete tu ponudu zbog koje biste došli u sukob interesa i koja bi mogla da utiče na vaše buduće odluke u tom odnosu, a bila bi shvaćena kao neprikladna prednost. Odmah o istom obavestite neposrednog rukovodioca i Službu za usaglašenost.

2

POKLONI, POZIVNICE I TROŠKOVI GOSTOPRIMSTVA

Razumni pokloni i pozivnice su uobičajeni poslovni gestovi, pod uslovom da su ponuđeni ili prihvaćeni iz ljubaznosti ili u komercijalne svrhe. Njihova vrednost, učestanost i uopšte okolnosti pod kojima se mogu prihvatiti ili ponuditi su ograničeni kako bi se sprečilo da se vide kao naknada za neku neopravdano datu prednost ili kao uslov za vršenje uticaja.

Zato je suštinski bitno pridržavati se internih politika Grupacije BNP Paribas koje se odnose na poklone i pozivnice i onih koje se odnose na troškove boravka (videti prethodno, poglavlje „Profesionalna etika“ u Kodeksu ponašanja Grupacije, i „Gifts and invitations policy“ procedure „Politike vezano za poklone i pozivnice“ dostupne iz baze podataka za Procedure).

Bez obzira na okolnosti i na konkretan način plaćanja, zaposleni ne smeju da prihvate ni da daju novac. Svako izvršeno plaćanje i svaki nastali trošak moraju biti legitimni, opravdani, odobreni i evidentirani na računima. Zaposleni ne smeju da raspoložu sredstvima Grupacije BNP Paribas bez propisnog ovlašćenja.

Klijent mi je upravo poverio otvaranje računa za nekoliko njegovih zavisnih preduzeća, a u izgledu su novi ugovori. Htela bih da mi izrazim svoju zahvalnost i zahvalim na lojalnosti.

Mogu li da mu nešto poklonim, ili da ga pozovem u neki dobar restoran?

Pogledajte politiku za poklone i pozivnice da proverite dozvoljeni iznos i prijavite svom neposrednom rukovodiocu i Službi za usaglašenost.

Veliki distributer poziva me, zajedno sa drugim poslovnim partnerima, u luksuznu vikendicu na skijalištu, sa svim troškovima plaćenim.

Mogu li to da prihvatim?

Ovako raskošna pozivnica prevazilazi vrednost utvrđenu u procedurama i može da utiče na vaše odluke u pogledu tog distributera. Zato morate da je odbijete, prijavite taj poziv i obavestite svog neposrednog rukovodioca, Službe nabavke i usaglašenosti, radi ponovne procene integriteta ovog distributera.

MBroker mi je ponudio ručak u dobrom restoranu.

Mogu li to da prihvatim?

Morate proceniti da li je ova pozivnica profesionalna ili rekreaciona i proučite važeću proceduru za poklone i pozivnice.

Nekoliko nedelja kasnije, isti broker šalje dve pozorišne karte za odlična mesta na moju kućnu adresu. Na njegovoj vizit karti piše: „Želim vam prijatno veče! Računam na vas za neke nove poslove!“.

Mogu li to da prihvatim?

Morate da odbijete te karte i da ih vratite. Pored iznosa, učestanost poklona i pozivnica treba da vas upozori na namere brokera, naročito kad su vam poslate na kućnu adresu. Prijavite ih i procenite integritet treće strane sa svojim neposrednim rukovodiocem i Službom za usaglašenost.

Jutros sam dobila paket od velikog dobavljača i u njemu najmodernije tablete za svakog člana mog odbora.

Mogu li da ih zadržim?

Ne, morate da odbijete i vratite tablete čija vrednost prekoračuje ovlašćene iznose i koji bi mogli da utiču na vaš sud o tom dobavljaču. Morate još da izvestite svog neposrednog rukovodioca i Službu za usaglašenost i ponovo procenite integritet tog dobavljača.

Hteo bih da pozovem klijenta na međunarodni sportski događaj koji sponzoriše BNP Paribas, ali klijent je u inostranstvu i troškovi njegovog dolaska i boravka mogli bi biti visoki.

Da li je to moguće?

Na ovakve događaje poziva se veliki broj klijenata u cilju promovisanja brenda i imidža kompanije. Pozivi su mogući unutar limita utvrđenih u procedurama. Morate dobiti prethodno odobrenje svog neposrednog rukovodioca i Službe za usaglašenost u pogledu troškova prevoza i boravka.

Jedan stariji klijent sa kojim imam odličan odnos daje mi kovertu u kojoj je gotovina.

Šta da uradim?

Morate da odbijete. Zabranjen je svaki poklon u novcu. Zatrim morate svom neposrednom rukovodiocu reći da ste odbili poklon i Službi za usaglašenost da to evidentira.

3

PLAĆANJE ZA LAKŠI POSTUPAK

„Plaćanja za lakši postupak“ su generalno mali iznosi plaćeni javnom službeniku da ubrza (i time „olakša“) okončanje nekih upravnih formalnosti.

Zaposlenima je zabranjeno da daju bilo koji iznos novca državnim službenicima da bi im ovi ubrzali ili olakšali tok upravnih procedura ili izdali ovlašćenja kao što su licence, dozvole, itd.

Moj avion je upravo sleteo sa četiri sata kašnjenja. Desetine putnika čeka u redu da dobije neophodnu ulaznu vizu tako da ću zakasnuti na sastanak sa važnim klijentom. Imigracioni službenik šalje jasne signale da bi doturanje nekoliko novčanica skratilo vreme čekanja.

Šta bi trebalo da uradim?

Morate da odbijete predlog jer su plaćanja za lakši postupak zabranjena, te da obavestite svog neposrednog rukovodioca i Službu za usaglašenost.

Obratio mi se službenik uprave posle podnošenja zahteva za dozvolu za renoviranje poslovnog prostora. Kaže mi da je moj zahtev na dnu hrpe koju mora da obradi i da bi mala koverta učinila da moj zahtev obradi prioritarno.

Šta bi trebalo da uradim?

Morate odbiti predlog jer su plaćanja za lakši postupak zabranjena, te da obavestite svog neposrednog rukovodioca i Službu za usaglašenost.

4

**POVERLJIVOST
PODATAKA**

Zaposleni ne smeju ni pod kakvim okolnostima da otkriju informacije koje pripadaju Grupaciji BNP Paribas niti njene poslovne odnose, a kamoli da ih razmene za neku neopravdanu prednost. Slično tome, ne smeju ni pod kakvim okolnostima da saopšte niti zahtevaju poverljive informacije o nekom projektu, transakciji, konkurentu, trećoj strani, itd. u nameri da pribave korist ili steknu neku neopravdanu prednost.

Videti prethodno, poglavlje „Interesi klijenta“ u Kodeksu ponašanja Grupacije), kao i procedure „Opšta politika Grupacije BNP Paribas za zaštitu ličnih podataka - RISK0379“ i „Globalna politika za zaštitu integriteta tržišta - CPL0241“ sve dostupno iz baze podataka za Procedure.

„Zelenim“ investiranjem, moj klijent će diverzifikovati svoj poslovni tok i Banka će mu manje biti potrebna... osim ukoliko diskretno ne dobije poverljive informacije o konkurentima.

Da li sam ovlašćena da prenesem te poverljive informacije klijentu da bi održao ili povećao tok poslovanja za Banku?

Strogo je zabranjeno, pod svim okolnostima, otkrivati poverljive informacije licu izvan Grupacije BNP Paribas, posebno informacije koje se tiču klijenta ili drugog partnera Grupacije, a kamoli njihova razmena za neku neopravdanu prednost.

5

PATRONAT, DONACIJE I SPONZORSTVO

Patronat i donacije organizacijama koje rade u opštem ili društvenom interesu (kulturna udruženja, humanitarne organizacije, itd.), kao i sponzorisanje događaja ili projekata (u sportu, kulturni, itd.) mogu se preusmeriti sa zadatog cilja kad obuhvataju plaćanje ili primanje neopravdane prednosti, ili kroz zloupotrebu sredstava. Zato je najbitnije uraditi procenu za treće strane/projekte (videti razne procedure procene trećih strana, dostupne iz baze podataka za Procedure).

Ni pod kojim okolnostima patronat, donacija ili sponzorstvo or sponsorship ne sme da se traži ili odobri kao uslov za vršenje uticaja, niti da bi se pribavila neka neopravdana prednost za Grupaciju BNP Paribas, njene zaposlene ili njene partnere. Konkretno, „donacija“ fondaciji

koja pripada politički eksponiranom licu vezano za zaključenje ugovora, mora biti predmet posebne budnosti. Ako nisu sigurni, zaposleni treba da zatraže savet od svog neposrednog rukovodioca ili Službe za usaglašenost.

Čitajući jutarnje novine saznajem da je ekološka fondacija, čiji patron kompanija namerava da postane, predmet korupcionaškog skandala.

Šta bi trebalo da uradim?

Treba da transakciju stavite na čekanje dok procenjujete ispravnost fondacije u svetlu tih novih nepovoljnih informacija, uz konsultacije sa Službom sa usaglašenost

Klijent koji radi u osetljivom poslovnom sektoru traži da pošaljem transfer sa oznakom „donacija“ fondaciji koja se nalazi u zemlji pod rizikom od korupcije i u kojoj je klijent upravo dobio javni ugovor. Uz malo istraživanja, shvatam da je ta fondacija posredno u vlasništvu politički eksponiranog lica.

Šta bi trebalo da uradim?

Treba da transakciju stavite na čekanje dok procenjujete ispravnost fondacije u svetlu tih novih nepovoljnih informacija, uz konsultacije sa Službom sa usaglašenost.

Zabrinuta sam: štampa je pisala o skandalu bez predsedana koji pogađa klijenta čija je fondacija, kako se čini, omogućavala isplate političarima tokom dužeg niza godina.

Šta bi trebalo da uradim?

Obavestite svog neposrednog rukovodioca i Službu za usaglašenost, te primenite procedure za procenu rizika na taj odnos..

ZASTUPANJE INTERESA (LOBIRANJE)

Zastupanje interesa je aktivnost davanja informacija javnim zvaničnicima, prema prilici, kako bi se uticalo na njihove odluke. Uticaj na odlučivanje u javnom sektoru može naročito biti uperen na sadržinu zakona ili regulatornog akta.

Zastupanje interesa u ime BNP Paribas mogu da vrše samo lica ovlašćena za to internim politikama, koje su dostupne iz baze podataka za Procedure..

U dobrim sam odnosima sa nekim ko radi u javnom organu i ima odlučujuću ulogu u izradi zakonskog nacrtu koji pogađa čitavu profesiju. Jasno, sadržina akta ne služi ničijim interesima. Srećom, mislim da ga mogu ubediti da promeni odredbe zakona u zamenu za vikend na moru..

Da li je to dozvoljeno?

Tu situaciju, koja se smatra korupcijom, zabranjuje BNP Paribas, bez obzira na ulog..

7

ZAPOŠLJAVANJE

Ni pod kakvim okolnostima zapošljavanje se ne sme odobriti ni odbiti u zamenu za neopravdanu prednost, ili kao uslov za vršenje uticaja.

Zapošljavanje je uređeno procedurama za ljudske resurse Grupacije BNP Paribas, dostupnim iz baze podataka za Procedure, koje se moraju primeniti u svim okolnostima.

Konsultant koji je sada angažovan na šest meseci za podršku traži od mene da mu pomognem da dobije trajnu poziciju u Grupaciji. Zauzvrat, obećava da će mi dati procenat od svoje nove zarade.

Šta bi trebalo da uradim?

Da odbijete zahtev i obavestite neposrednog rukovodioca i Službu za usaglašenost..

Dugogodišnji poslovni partner obećava mi da će uvećati svoje poslovanje ako pristanem da obezbedim pripravnički njegovom sinu, koji je upravo diplomirao na prestižnom univerzitetu.

Obratio vam se političar i zatražio da zaposlite njegovog sinovca.

Obojica će vam biti veoma zahvalni.

Mogu li da prihvatim da ih zaposlim?

U oba ova primera morate da prosledite prijave za posao ljudskim resursima, kako bi se ispratio regularan proces zapošljavanja. Pored toga, obavestite LJR o okolnostima i zahtevima koji prate te prijave, kao i svog neposrednog rukovodioca i Službu za usaglašenost.

8

**RIZICI VEZANI ZA KLIJENTE,
DOBAVLJAČE I POSREDNIKE**

Klijenti, dobavljači i posrednici Grupacije BNP Paribas procenjuju se u pogledu rizika od korupcije koji bi mogli da predstavljaju. Zakoni i nadležne vlasti definisali su određene faktore rizika kao visoke: na primer, izvesne vrste transakcija kao što su spajanja i akvizicije, izvesni sektori delatnosti ili državne, politički eksponirana lica, itd.

Zato zaposleni moraju da se postaraju da procedure procene i praćenja treće strane primenjuju u svim fazama poslovnih odnosa, te da se postaraju da slede politiku borbe protiv korupcije koja je usklađena sa obavezama Grupacije BNP Paribas, prilagođavanjem ugovorne

dokumentacije, prema prilici (antikorupcijske klauzule, izlazne klauzule, itd.). Isto tako, zaposleni moraju da koriste standardne bankine modele za ugovore, poštuju postupke javne nabavke i da se uzdrže od korišćenja neodobrenih pružalaca usluga.

Zaposleni ne smeju da stupaju u poslovne odnose ili ugovorne obaveze, nude ili odobravaju stope i provizije, ili neki proizvod ili uslugu Grupacije BNP Paribas u zamenu za neku neopravdanu prednost ili kao uslov za vršenje uticaja.

KLIJENTI

Zaposleni ne smeju da otvore račun, odobre kredit ili obezbede finansiranje, ni bilo koji drugi proizvod ili uslugu Grupacije BNP Paribas, u cilju pribavljanja koristi ili neopravdane prednosti, bilo u komercijalne ili lične svrhe (videti politike „Upoznaj svog klijenta“ dostupne iz baze podataka za Procedure).

Klijent sa kojim se srećem u teniskom klubu priča mi o teškoćama koje ima jedna od njegovih kompanija da dobije kredit: propali su mu svi pokušaji kod banaka. Pitao me je koliko bi ga koštala mala „pomoć prijatelja“.

Na sajmu, prišao mi je potencijalni klijent koji je želeo da otvori račun. Videvši da oklevam, nudi mi da deluje preko treće strane, koja bi mi dala koveru kao znak pažnje.

Šta bi trebalo da kažem u ta da slučaju?

U oba primera, morate da odbijete te neprihvatljive zahteve suprotne politikama Grupacije BNP Paribas i da ih prijavite svom neposrednom rukovodiocu i Službi za usaglašenost.

Jutros je jedan od mojih klijenata tražio da prihvatim neke velike gotovinske depozite bez objašnjenja o njihovom poreklu. Ako pristanem da zažmurim, klijent je predložio da zauzvrat plati neuobičajeno visoku kamatu na svoju kreditnu liniju, što bi mi stvarno pomoglo da ostvarim svoje postavljene ciljeve u radu.

Koje bi korake trebalo da preduzmem?

Morate da odbijete transakciju i o tome obavestite svog neposrednog rukovodioca i Službu za usaglašenost.

Primetila sam da je moj klijent iz sektora telekomunikacije upravo otvorio novo zavisno preduzeće u zemlji osetljivoj na korupciju. Isti klijent je nedavno izvršio veliki transfer na ime ćerke predsednika te zemlje.

Klijentovo objašnjenje za taj sumnjivi transfer bilo je teško razumeti.

Šta bi trebalo da uradim?

Morate prijaviti tu transakciju svom neposrednom rukovodiocu i Službi za usaglašenost.

Znam da je u toku revizija Lokalnog urbanističkog plana. Međutim, primeujem neuobičajene isplate na račun klijenta koji je lokalni izabrani predstavnik.

Šta bi trebalo da uradim?

Postoji sumnja na trgovinu uticajem i morate prijaviti ta kretanja svom neposrednom rukovodiocu i Službi za usaglašenost.

Klijent koji radi u osetljivom sektor najavljuje transfer znatnog iznosa za namirenje stanja ugovora zaključenog sa kompanijom iz zemlje pod rizikom od korupcije. Primećujem da je ta kompanija predmet nepovoljnih informacija vezanih za korupciju i da je iznos transfera daleko veći od iznosa predviđenog ugovorom. Kako kaže moj klijent, razlika je nastala zbog „raznih troškova“..

Mogu li da izvršim te instrukcije?

Da biste izbegli umešanost unimirenje čina korupcije, obustavite transakciju, primenite procedure finansijske bezbednosti i izvestite svog neposrednog rukovodioca i Službu za usaglašenost.

Nakon što je dobio veliki ugovor u inostranstvu, klijent mi je naložio da uplatim veliku sumu novca na račun fondacije registrovane u poreskom raju a u vlasništvu posrednika koji radi za klijentovog kolegu iz javnog sektora.

Šta bi trebalo da uradim?

Obustavite transakciju i primenite procedure za procenu. Obavestite svog neposrednog rukovodioca i Službu za usaglašenost.

Nakon što me je obavestio da imaju teškoće sa novčanim tokovima, klijent je prestao da otplaćuje rate svoje kreditne linije. Kad sam ga kontaktirao, ponudio mi je „jednostavnu alternativu“: da mu odobrim oslobađanje od duga što će mu omogućiti otpis dugovanja, u zamenu za podelu „50-50“.

Šta treba da uradim?

Ne možete prihvatiti taj predlog: otpis uz oslobađanje od dugovanja, pogoduje dužniku-klijentu, ako je nepravedno. Morate prijaviti taj predlog svom neposrednom rukovodiocu i Službi za usaglašenost.

DOBAVLJAČI

Integritet dobavljača je presudni uslov za njihov odnos sa Grupacijom BNP Paribas. Zaposleni moraju da se staraju da reputacija Grupacije bude zaštićena od svake radnje koja narušava integritet Grupacije primenom procedura nabavke dostupnih na osnovu Procedure.

Videti takođe prethodno poglavlje „Zaštita Grupacije“ iz Kodeksa ponašanja Grupacije, kao i procedure „Upoznaj svog dobavljača“ dostupne iz baze podataka za Procedure.

U toku raspisanog tendera, obratila mi se kompanija ponuđač: ako pristanem i pomognem im da budu izabrani za dobavljača Grupacije, kompanija će mi platiti 5% od iznosa njenih budućih faktura.

Koristim nekoliko dobavljača za održavanje zgrada. Ubrzo zatim, jedan od njih poslao mi je ulaznice za prestižni sportski turnir, koji se odigrava na drugoj strani sveta.

Šta treba da uradim?

U oba slučaja, morate ih odbiti i odmah upozoriti svog neposrednog rukovodioca i Službu za usaglašenost kao i Službu za nabavke, tako da se ponovo proceni integritet dobavljača.

 POSREDNICI

Kao i svaki partner Grupacije BNP Paribas, posrednici podležu proceni i kontroli (videti proceduru „Politiku Grupacije za posrednike“, dostupnu iz baze podataka za Procedure).

Od nedavno, opala je prodaja u delu mog portfolija. Obratio sam se datom distributeru da bih shvatio razloge. Izgleda da bi distributer bio motivisaniji i da bi dao apsolutni prioritet prodaji mojih proizvoda u zamenu za doprinos koji bi mu pomogao da organizuje svoj sledeći odmor.

Šta da mu odgovorim?

Morate odlučno odbiti takav predlog i obavestiti svog neposrednog rukovodioca i Službu za usaglašenost radi ponovne procene integriteta tog posrednika.

Jedan poslovni provajder sugerše mi kako da brzo povećam broj stambenih kredita uz „uzajamno koristan“ dogovor: investitori bi lako mogli da pristupe mom poslu ako bih zažmurio na uslove podobnosti i platio mu mali dodatak kojim bi dopunio svoje prihode.

Šta treba da uradim?

O kakvim god komercijalnim pitanjima da je reč, zabranjeno je dati potvrdni odgovor na ovaj vid predloga. Obavestite svog neposrednog rukovodioca i Službu za usaglašenost da raskinu odnos sa ovim posrednikom.

GORNJI PRIMERI PRIKAZUJU ŠIROKU RAZNOVRNOST SITUACIJA U KOJIMA BI GRUPACIJA BNP PARIBAS MOGLA BITI IZLOŽENA RIZIKU OD KORUPCIJE ILI TRGOVINE UTICAJEM.

Ako su u nedoumici, bez obzira sa kakvom se situacijom susreću, zaposleni moraju da o tome upoznaju svog neposrednog rukovodioca i Službu za usaglašenost.

BNP PARIBAS

**Banka za
svet koji
se menja**